

2017 YILI SEKTÖR DÜZENLEMELERİNE YÖNELİK DEĞERLENDİRMELER

Temmuz 2018

TELKODER'DEN...

Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği TELKODER, Türkiye'de Telekomünikasyon Hizmetleri Sektöründe tam rekabet ve serbestleşmenin gelişmesine doğrudan katkıda bulunmak, Telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler arasında yakın dayanışma ve işbirliğini oluşturarak hizmet kalitesi ve verimliliği yükseltmek, sektörde yer alan şirketlerin güçlenerek dünyaya açılmaları ve dış pazarlarda rekabet edebilmelerini sağlamak amacı ile 26 Haziran 2002 tarihinde kurulmuştur. TELKODER, yurttaşlarımızın en ileri ve en ucuz haberleşme olanaklarına kavuşması, ülkemizin uluslararası arenada büyük bir haberleşme merkezi olabilmesi için serbestleşme ve rekabeti savunan işletmecilerin derneğidir.

Yusuf Ata ARIAK
TELKODER
Yönetim Kurulu Başkanı

Sektörde faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri, işletmeciler, düzenleyiciler ve tüketiciler olarak geleceğe yönelik politikalar belirleyebilmek için dünün ve bugünün değerlendirilmesinin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. 2013 yılında başladığımız ve bu yıl da devam ettirdiğimiz "2017 YILI SEKTÖR DÜZENLEMELERİNE YÖNELİK DEĞERLENDİRMELER" Raporumuzda bu amaca yönelik olarak sektörümüzde 2017 yılında yaşanan düzenleyici gelişmeler mercek altına alınmıştır. Raporumuzun amacı hiçbir Kurum ve/veya Kuruluşu eleştirmek değil sektörümüzde yaşanan gelişmeleri, eksiklikleri, mevcut durumu, yapılması beklenenleri gözler önüne sermektir.

Raporumuzun ilk bölümünde, 2017 yılında düzenleyici kurumumuz Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu'nun üçer aylık dönemler halinde yayımlanan Pazar Verileri Raporlarından yararlanılarak Pazar, Pazar oyuncuları, Pazar büyüklükleri gibi veriler kullanılarak mevcut durumumuz analiz edilmeye çalışılmıştır. İkinci bölümümüzde ise, 2017 yılı başından itibaren çıkarılan, tamamlanması beklenen ve gündeme alınması gereken düzenlemeler incelenmiştir.

2017 yılı içerisinde rekabeti destekleyici, ayrımcılığın engellenmesini teşvik eden, tüketiciyi gözetken, eşitlik ilkesinin altını çizen tüm çalışmaları birer başarı olarak sayıyor ve emeği geçen Kurum/Kuruluşlara teşekkür ediyoruz. Bununla birlikte, daha atmamız gereken çok önemli adımların bulunduğunu hatırlatıyor, sektörümüzdeki tüm oyuncuları rekabetin geliştiği, tüketicinin korunduğu bir sektör için birlikte hareket etmeye çağırıyoruz.

Bu Rapor 2017 yılı değerlendirmelerini içerse de, çok önemli bir gelişme olan ve 2018 Mayıs ayında tüm işletmeciler tarafından imzalanmış olan "Sabit Altyapı Paylaşım Protokolü"nü imzalanmasında emeği geçen tüm taraflara teşekkür ediyoruz.

TELKODER

SERBEST TELEKOMÜNİKASYON İŞLETMELERİ DERNEĞİ

Temmuz 2018

2017 Yılı

**Sektör Düzenlemelerine
Yönelik Değerlendirmeler**

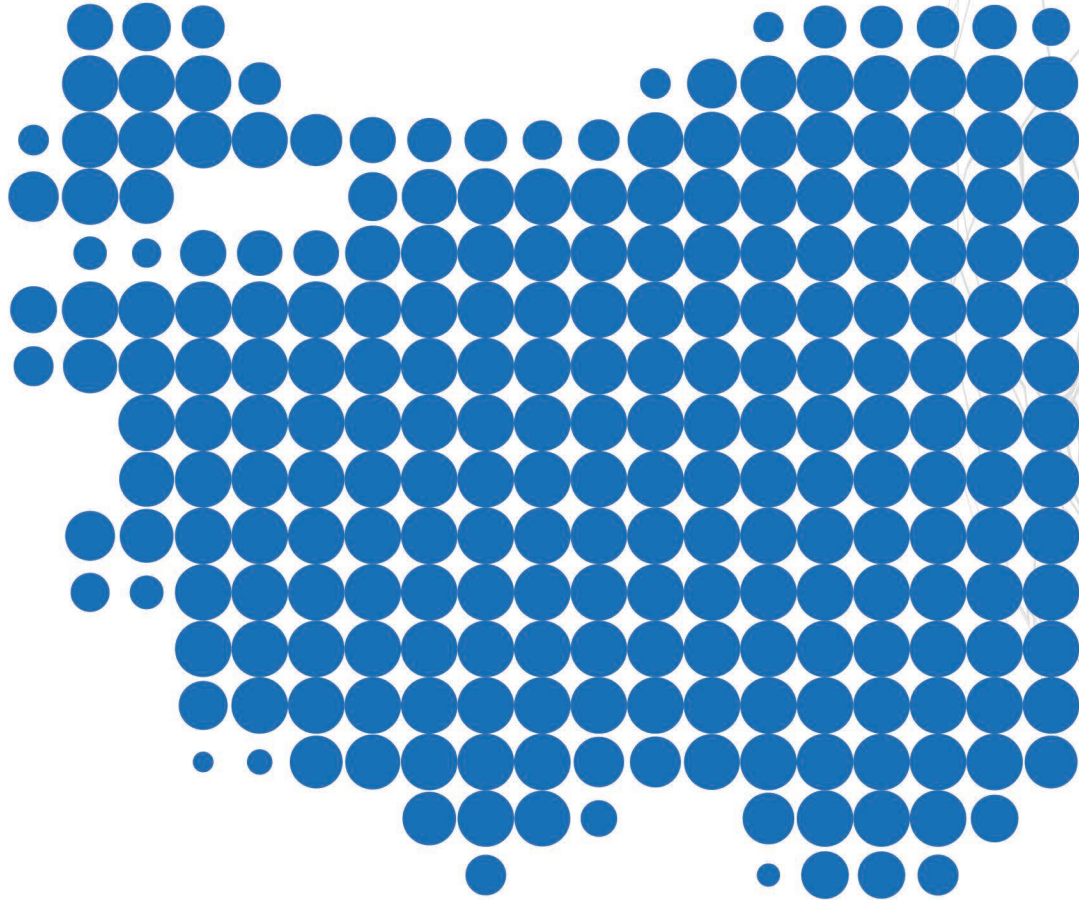
İÇİNDEKİLER

Sektörde 2017 Yılı

Önemli Gelişmeler.....	01
Yetkilendirmeler.....	03
Sektör Büyüklüğü.....	04
Gelirler ve Karlılık.....	06
Yatırımlar.....	09
Sabit Telefon Hizmetleri.....	11
Genişbant İnternet Hizmetleri.....	13
Mobil Telefon Hizmetleri.....	15
Uydu Haberleşme Hizmetleri.....	17
Veri Merkezi Hizmetleri.....	18

Düzenlemelere Bakış

1. Tamamlanan Düzenlemeler.....	20
2. Tamamlanması Beklenen Düzenlemeler.....	21
3. Tamamlanmayan Düzenlemeler.....	25
Düzenlemeler Toplu Tablo.....	37

SEKTÖRDE 2017 YILI

“Sektöre ilişkin tüm hesaplamalar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Pazar Verileri Raporlarından alınan veriler kullanılarak yapılmıştır. Sektör dışındaki hesaplamalarda ise TÜİK, Merkez Bankası, TELKODER, vb. Kurum ve Kuruluşların verileri kullanılmıştır.”

ÖNEMLİ GELİŞMELER

1.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yürütülen çalışmalar neticesinde Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020) (UGSEP), 21.12.2017 tarihli ve 30277 sayılı Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanarak uygulamaya geçirilmiştir. Söz konusu Eylem Planında, genişbant arz ve talebinin oluşturulmasına yönelik 3 ana stratejik amaç ve 25 adet eylem maddesine yer verilmektedir. Altyapı tesisinin kolaylaştırılması, sektör üzerindeki vergi ve mali yüklerin azaltılması, yüksek kapasite ve hızda genişbant altyapısının ülke genelinde yaygınlaştırılması gibi birçok eylem maddesinden oluşan çalışmanın ülkemiz adına önemli bir eksikliğı doldurduğu değerlendirilmektedir. Bundan sonraki süreçte, eylem maddelerinin adım adım hayata geçirilmesi ve takibinin yapılması önem kazanmaktadır.

2.

Son bir kaç yıldır ülkemizde milli güvenlik ve kamu düzeninin sağlanmasına yönelik olarak alınan tedbirler bir hayli artmıştır. Bu kapsamda 2016 yılında başlayan kapsamlı ve detaylı düzenlemelere 2017 yılında da devam edildiği görülmektedir. Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler her ne kadar üstlerine düşen sorumluluğı yerine getirme bilincine sahip olsa da, ülkemizde yaşanan zor dönemin yönetilebilmesi için alınacak tedbirlerin işe yarar, sürdürülebilir ve uzun dönemli yöntemlerle yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, işletmecilerin özellikle karşı karşıya kaldığı ağır maliyetler ve hukuki risklerine yönelik çözüm yollarının ortaya konması gerektiği değerlendirilmektedir.

3.

Son dönemde özellikle Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından sektörde tüketici haklarının korunmasına yönelik tedbirlerin arttırılmasının hedeflendiğı ve söz konusu tedbirlerin 2017 yılında da devam ettiği görülmektedir.

Tüketici lehine uygulamaya alınan düzenlemelerin uzun dönemli analizlerinin yapılması gerekmektedir. İşletmecilere mali ve idari anlamda ağır yükler getiren düzenlemelerin uzun vadede tüketiciye yüksek fiyat ve şartlar olarak yansıtacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

4.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 7 Nisan 2016 tarih ve 29677 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun ile kurulan Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK) Başkan ve Üyeleri 30 Ocak 2017 tarihinde göreve başlamıştır. Kurum tarafından, 2017 yılı içinde ikincil mevzuat çalışmaları yürütülmüştür.

Kanun’un yürürlüğe girmesinin akabinde BTK tarafından 07.08.2017 tarihli ve 2017/1K-THD/239 sayılı Karar doğrultusunda, hazırlanan taslak “Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik” kamuoyu görüşü alınmak üzere Kurum internet sitesinde yayımlanmış olup henüz Yönetmelik çalışmaları sonuçlanmamıştır.

Bu noktada, mevzuata tabi olan işletmecilerin aynı konuda farklı Kurumlara karşı, farklı yükümlülüklerle tabi olmasının yaratabileceği sıkıntı ve uygulamadaki karışıklıkların önlenmesini teminen BTK Yönetmeliği ile KVKK mevzuatının uyumlu hale getirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

5.

T.C. Kalkınma Bakanlığı tarafından Aralık 2017’de 11. Kalkınma Planına İlişkin hazırlık çalışmaları başlatılmıştır. Bakanlık tarafından, ilgili kesimlerin katkılarını Plan hazırlık sürecine ve nihai çıktılara yansıtılabilmek amacıyla, Özel İhtisas Komisyonu (ÖİK) ve Çalışma Grupları kurulmuş olup, sektörümüzü ilgilendiren “Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Özel İhtisas Komisyonu”nun İletişim altyapısı, siber güvenlik, düzenlemeler, rekabet, vergilendirme, yakınsama, .. gibi konulardaki çalışmaları 2018 yılında devam etmiştir.

6.

Son bir kaç yıldır artan işletmeci denetimlerinin ve cezaların 2017 yılında da devam ettiği görülmektedir. Denetimlerin sayıca fazla ve geniş kapsamlı olması, çoğunluğunun cezai yaptırımla sonuçlanması oldukça dikkat çekicidir. Sektörde tüm

yasal ve mali yükümlülükleri eksiksiz olarak yerine getirebilmek için çaba gösteren işletmeciler artan denetimler ve cezai yaptırımlar neticesinde çok büyük işgücü, zaman ve itibar kaybına uğramaktadır. Denetimlerin, öngörülebilir, makul sayıda ve "iyi niyet" prensibine bağlı kalarak yürütülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

7.

Sektörde son dönemde "Avcı Bayi" olarak isimlendirilmekte olan bayiler tarafından; hukuka aykırı olarak ele geçirilen müşteri verileri üzerinden belirli işletmecilerin müşterileri aranarak yanlış ve yanıltıcı bilgiler ile müşteriler yanıltılmakta ve işletmeci değişikliğine sürüklenmektedirler. Elektronik haberleşme sektörü açısından olumsuz bir algı yaratan sorunun çözülebilmesini teminen TELKODER öncülüğünde "Bayi Sorunlarını Çözme Komisyonu" kurulmuş olup Komisyon, bu duruma neden olan tele satış organizasyonlarının tespit edilmesi ve zarar gören işletmelerin bu konularda haberdar edilmesi yönünde faaliyetler yürütmektedir. Bu kapsamda gerek tüketiciler gerekse de işletmeciler açısından mağduriyetlere sebep olan bu konunun sektör temsilcileri ve düzenleyici kurumlar tarafından da desteklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

YETKİLENDİRMELER

8.

12 Şubat 2018 itibarıyla elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı 451 olup bu işletmecilere verilen yetkilendirme sayısı 801'dir.

2014 yılı sonunda BTK tarafından değiştirilerek yürürlüğe alınan "Elektronik Haberleşme Sektöründe Yetkilendirme Yönetmeliği" ile i) Sabit Telefon Hizmeti yetkilendirmesine başvuracak işletmecilere 1 Milyon TL sermaye şartı getirilmiştir. ii) 5651 sayılı kanun kapsamında işletmecilere getirilen yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi için gerekli olan teknik altyapıyı kurmayan STH işletmecilerine hizmet sağlayan diğer işletmecilerin 2 ay içerisinde hizmet sunumuna son vermeleri hükme bağlanmıştır.

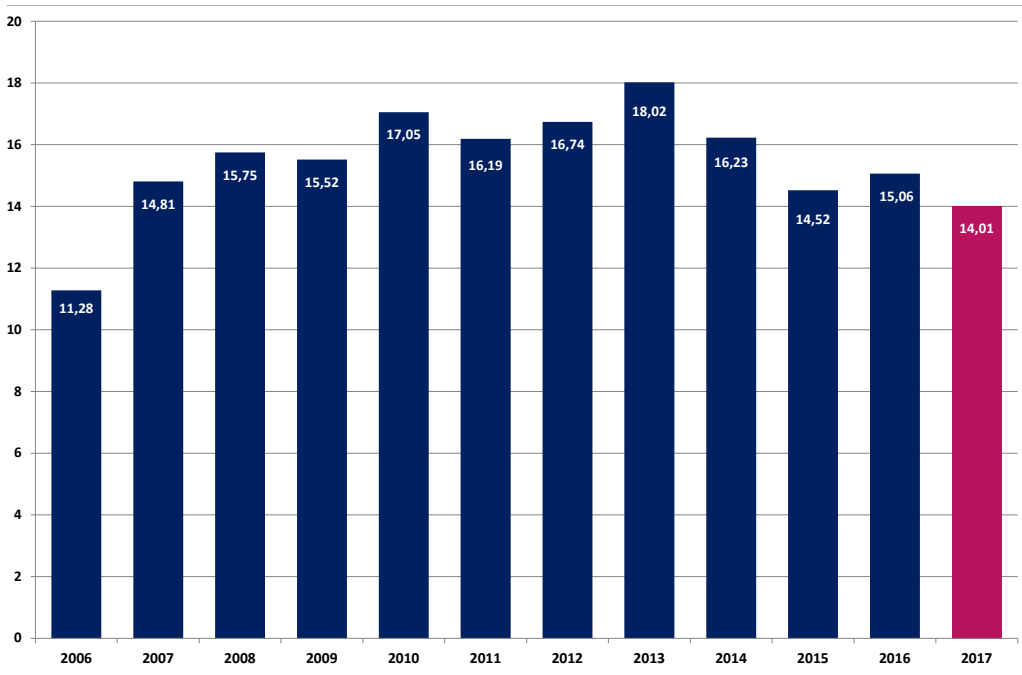
Söz konusu değişiklik neticesinde, aşağıda da görüleceği üzere, 2015 ve 2016 yıllarında yetkilendirme iptallerinde çok büyük artış yaşanmış olup, bu yıllar içerisinde toplam yetkilendirme iptali sayısı sırasıyla 262 ve 423 olmuştur. 2017 yılında yetkilendirme iptal sayısında önemli ölçüde düşüş yaşanmıştır. Bahse

konu yönetmelik değişikliği ile getirilen sermaye şartına yönelik gerçekleştirilen yetkilendirme iptallerinin 2015 ve 2016 yıllarında tamamlandığı varsayılabilir. 2017 yılında yetkilendirme iptallerinin en fazla yaşandığı kategori OKTH ve kullanım hakkı kapsamındaki STH yetkilendirmeleri olmuştur.

	2015	2016	2017
Altyapı İşletmeciliği Hizmeti (B)	9	65	5
Altyapı İşletmeciliği Hizmeti (K)	-	1	-
GMPCS Mobil Telefon Hizmeti (B)	3	5	-
Hava Taşıtlarında GSM 1800 Mobil TelefWon Hizmeti (B)	1	1	-
ISS (B)	26	199	5
Kablolu Yayın (B)	3	9	-
OKTH (K)	41	57	35
Rehberlik Hizmeti	1	1	-
STH (B)	40	-	-
STH (K)	115	36	11
SMŞH (K)	1	5	2
SMŞH (B)	15	23	2
Uydu Haberleşme Hizmeti	4	15	2
Uydu Platform Hizmetleri	3	6	-
TOPLAM	262	423	62

TABLO 1 - Yetkilendirme Kategorilerine Göre İptal Sayıları

SEKTÖR BÜYÜKLÜĞÜ

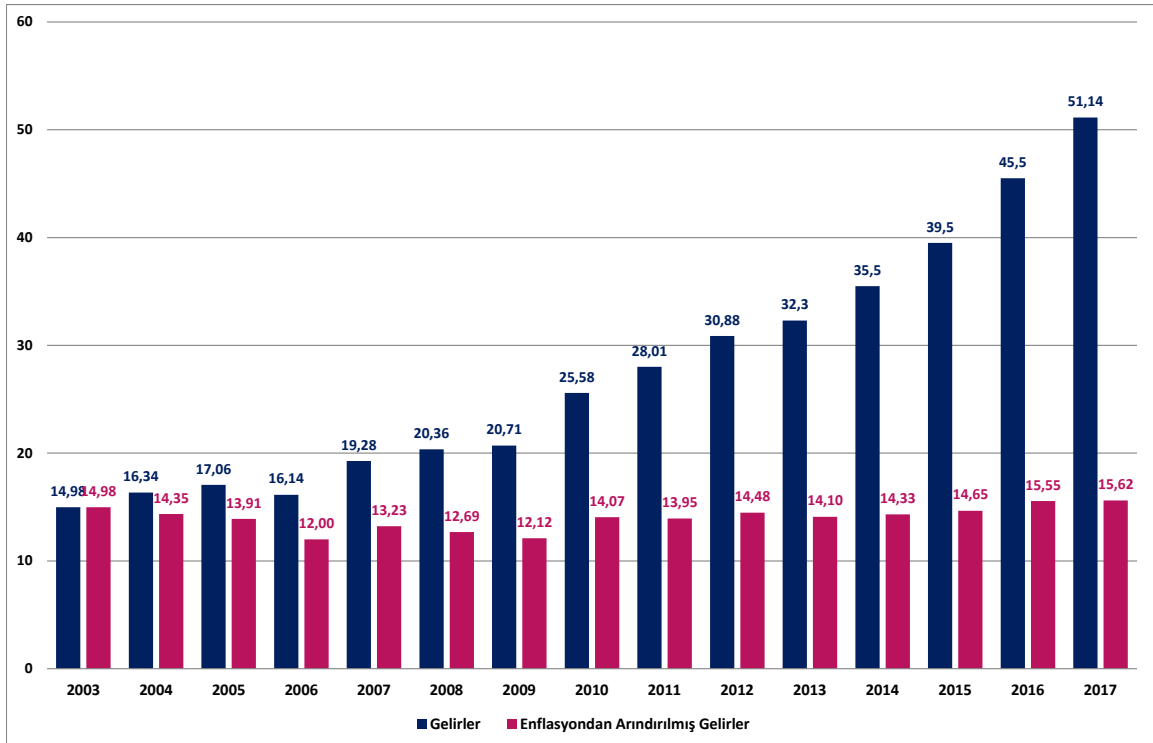
ŞEKİL 1 - Elektronik Haberleşme Sektörü Ciroları, Milyar Dolar (Yıllık Ortalama Kur)

9.

Elektronik haberleşme hizmetleri sektörünün 2017 yılı büyüklüğü 51,14 Milyar TL olarak belirlenmiştir. Dolar bazında değerlendirdiğimizde 2008 yılından itibaren sektörde dikkat çekecek seviyede bir büyüme olmadığı görülmektedir. 2017 yılında özellikle Dolar kurunda yaşanan artış nedeni ile ülkemizde dolar bazında elektronik haberleşme gelirlerinde ciddi bir düşüş yaşanmıştır.

10.

Sektör gelirlerinden enflasyon etkisinin arındırılması ile zaman içerisinde sektördeki reel büyüme de gözler önüne serilmektedir. Bu çerçevede, TÜİK enflasyon verilerini kullanarak yapılan hesaplamalara göre, 2003 yılından itibaren sektörde dikkat çekecek seviyede bir büyüme olmadığı görülmektedir. 2017 yılında 15,62 Milyar TL'ye ulaşan enflasyondan arındırılmış elektronik haberleşme geliri, 2003 yılından bu güne sadece 640 milyon TL'lik artış sağlayabilmiştir. Elektronik Haberleşme Sektörü, serbestleşmenin başladığı 2002 yılından itibaren neredeyse hala aynı büyüklüktedir.

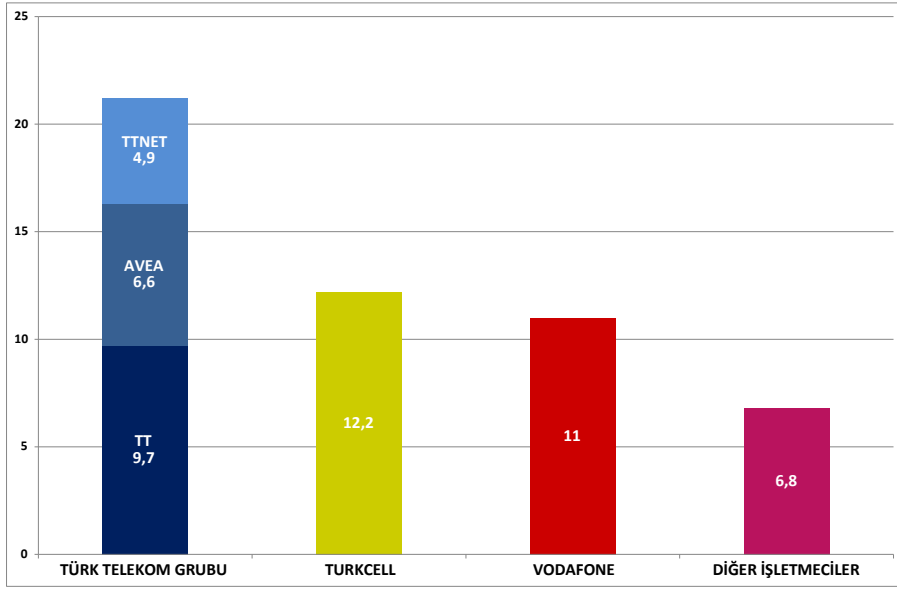

ŞEKİL 2 - Elektronik Haberleşme Sektörü Ciroları, TL

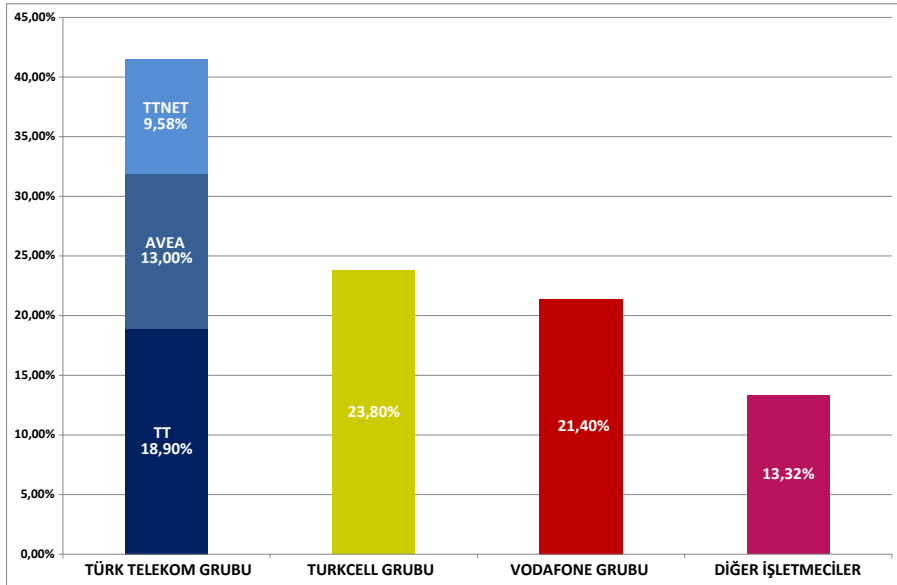
GELİRLER VE KARLILIK

11.

Aşağıdaki grafiklerde TTNET, diğer işletmeciler arasından ayrıştırılarak Türk Telekom grubu içerisinde değerlendirilmiştir. Buna göre, pazarın tamamı dikkate alındığında 3 GSM işletmecisi, Türk Telekom ve TTNET dışında kalan diğer işletmecilerin toplam gelirleri **2017 yılında 6,8 Milyar TL olmuştur.** Diğer işletmecilerin gelire göre Pazar payları ise **%13 civarındadır.**

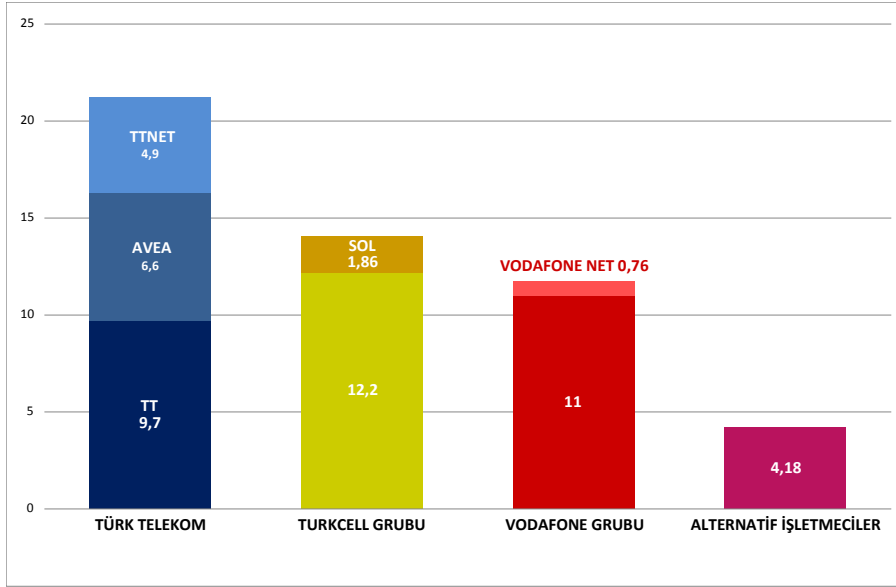
ŞEKİL 3 - İşletmecilerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, 2017, Milyar TL

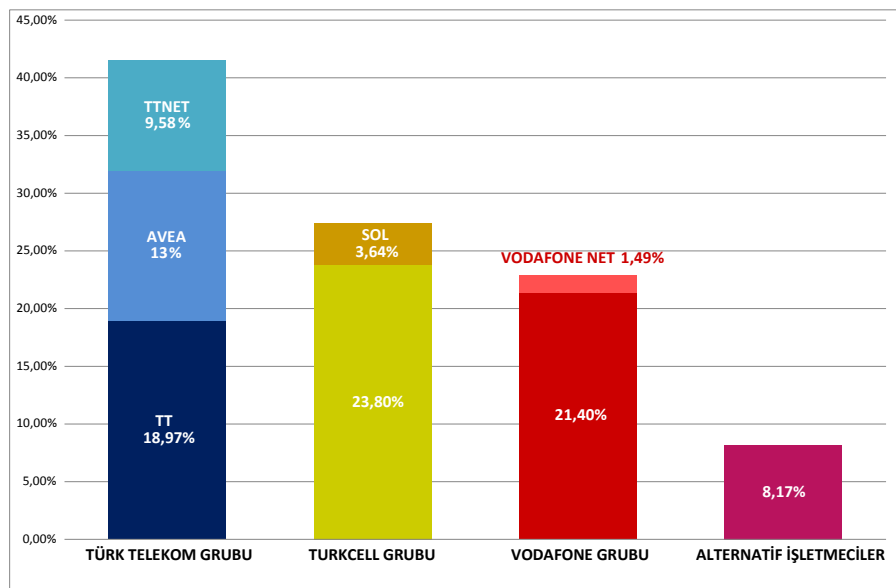
ŞEKİL 4 - İşletmecilerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, 2017, %

12.

Aşağıda, Turkcell ve Vodafone'a ait olan ve sabit ses ve genişbant tarafında hizmet veren Superonline ve Vodafone Net'in payları çıkarıldığında, alternatif işletmecilerin toplam gelirlerine yer verilmektedir. Alternatif işletmeciler arasında yer alan belli başlı işletmeciler şunlardır; Turknet, İşnet, Millenicom, TTM Telekom, Eser Telekom, Doğan TV Digital, Türksat. 2017 yılı sonunda alternatif işletmecilerin gelirleri 4,18 Milyar TL olmuştur, Pazar payları ise %8 civarındadır. 2002 yılında başlayan serbestleşme hareketinden bugüne gelindiğinde, geçen 15 senenin sonunda alternatif işletmecilerin toplam sektör gelirleri içerisindeki payı sadece %8'lerde kalmıştır.

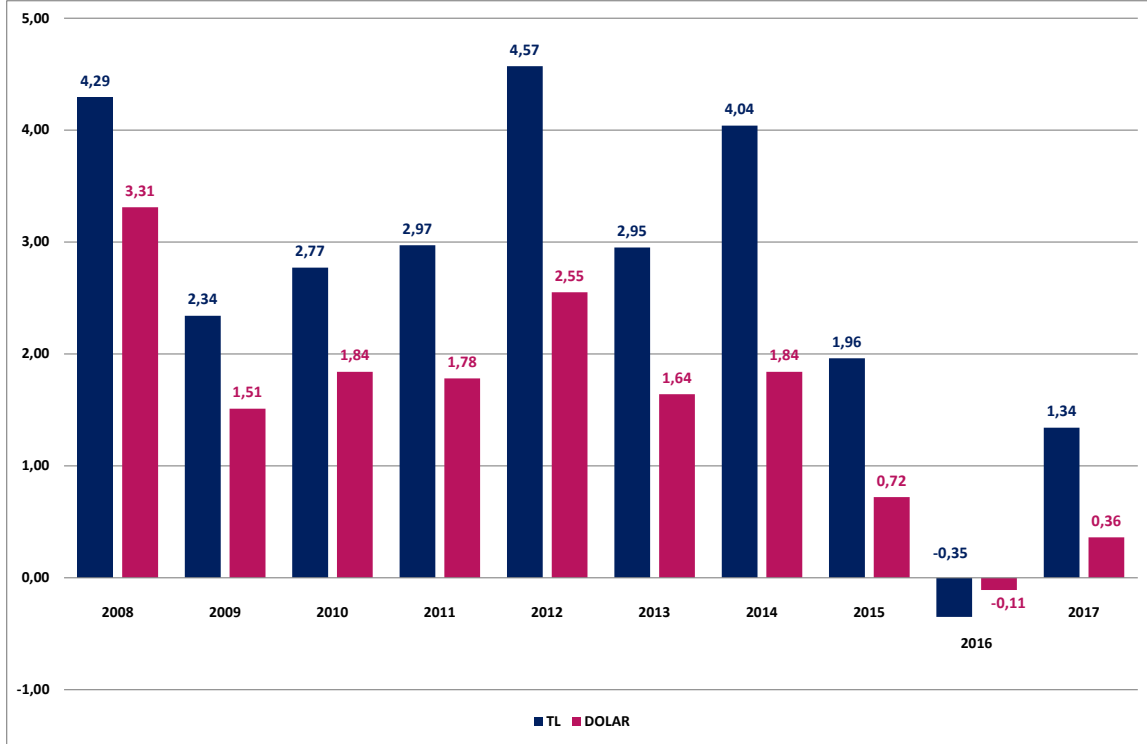
ŞEKİL 5 - İşletmecilerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, 2017, Milyar TL

ŞEKİL 6 - İşletmecilerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, 2017, %

13.

Üç GSM işletmecisi ve Türk Telekom'un karlılık oranlarına bakıldığında sektörde 2014 yılından itibaren karlılıkların ciddi ölçüde azaldığı görülmektedir. 2016 yılı sonunda, üç GSM işletmecisi ve Türk Telekom'un karlılık miktarının eksiye düşmesi oldukça dikkat çekicidir. 2017 yılında işletmecilerin karlılık miktarlarının arttığı ve pozitif yöne geçtiği görülmektedir.

ŞEKİL 7 - Toplam Kar Miktarı, (TT, Vodafone, Avea, Turkcell), Milyar TL/Milyar Dolar

14.

Sektör üzerindeki mali yükü anlayabilmek için, elektronik haberleşme sektörünü kapalı bir sistem olarak değerlendirip sistemden çıkan/kaçan para miktarı incelendiğinde, sabit ve mobil hizmetler üzerindeki en temel ve bilindik mali yük unsurlarını, KDV, ÖİV, Hazine Payı, Kurum Masraflarına Katkı Payı, Evrensel Hizmet Fonu ve Cezalarının oluşturduğu görülmektedir. Sektörün üzerindeki mali yükü daha açıkça anlayabilmek için basit bir hesaplama yapıldığında, 2017 yılında sektörden çıkan miktarın yaklaşık 24,6 Milyar TL (6,7 Milyar \$) olduğu tespit edilmektedir.

	Sabit Hizmetler	Mobil Hizmetler
KDV	18%	18%
ÖİV	%15 (Ses)	25% (Ses)
	%5 (İnternet)	%5 (İnternet)
Hazine Payı	-	15%
Kurum Masraflarına Katkı Payı	0,35%	0,35%
Evrensel Hizmet Fonu	1%	-
Kurumlar Vergisi	20%	
Kar Dağıtım Stopajı	15%	
Ödenecek Gelir Vergisi	Gerçek Kişi Gelir Vergisi-Kar Dağıtım Stopajı	
Cezalar	16,2 Milyon TL	
2017 yılında sektörden çıkan para 24,6 Milyar TL / 6,7 Milyar \$		

TABLO 2 - Sektörden Çıkan Para Miktarı

15.

Sektöre verilen ceza miktarları yıllar ve işletmeciler bazında incelendiğinde sektörde faaliyet gösteren işletmeciler üzerinde önemli ölçüde mali yük oluşturduğu açıkça görülmektedir.

(Milyon TL)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	TOPLAM
Türkcell	313,6	32,9	13,6	74,9	6,7	13,6	3,4	1,9	460,6
Vodafone	19,5	6,1	4,3	8,9	0,9	0,7	10,4	8,0	58,8
Avea	0,5	4,3	9,7	1,6	1,0	3,6	0,2	0,8	21,7
Türk Telekom	4,6	22,9	4,9	7,3	2,5	4,7	-	4,1	51,0
TTNet	-	9,9	15,0	9,9	1,7	3,4	-	0,9	40,8
Alternatif İşletmeciler	-	0,7	19,2	1,7	17,4	0,9	3,8	0,4	44,1
TOPLAM	338,2	76,8	66,7	104,3	30,2	26,9	17,8	16,2	

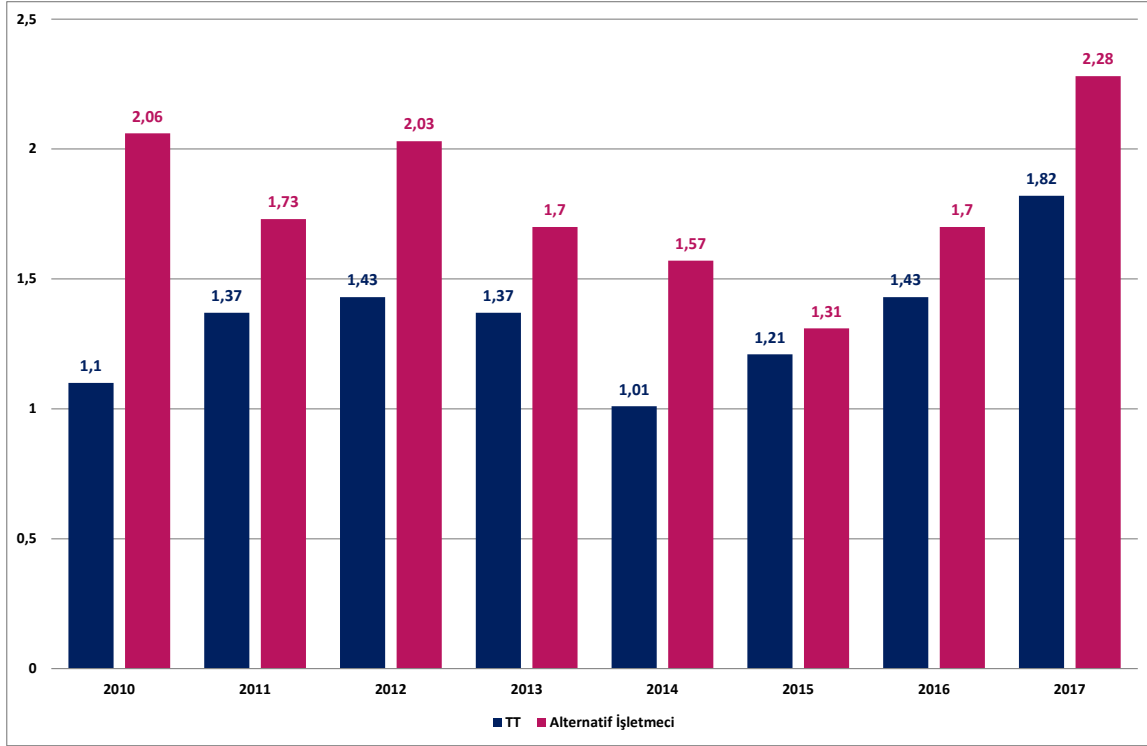
TABLO 3 - Yıllık İşletmeci Bazında Ceza Miktarları, Milyon TL

YATIRIMLAR

16.

Aşağıdaki tablo, yıllar bazında Türk Telekom ve alternatif işletmecilerin yatırım miktarlarını göstermektedir. Tablodan görüleceği üzere, BTK tarafından Kasım 2011’de alınan fiber düzenleme muafiyet kararının uygulama döneminde, Türk Telekom’un yatırımlarında önemli miktarda artış yaşanmamıştır. Fiber kararının uygulamada olduğu dönemler olan 2011-2016 arasında Türk Telekom’un

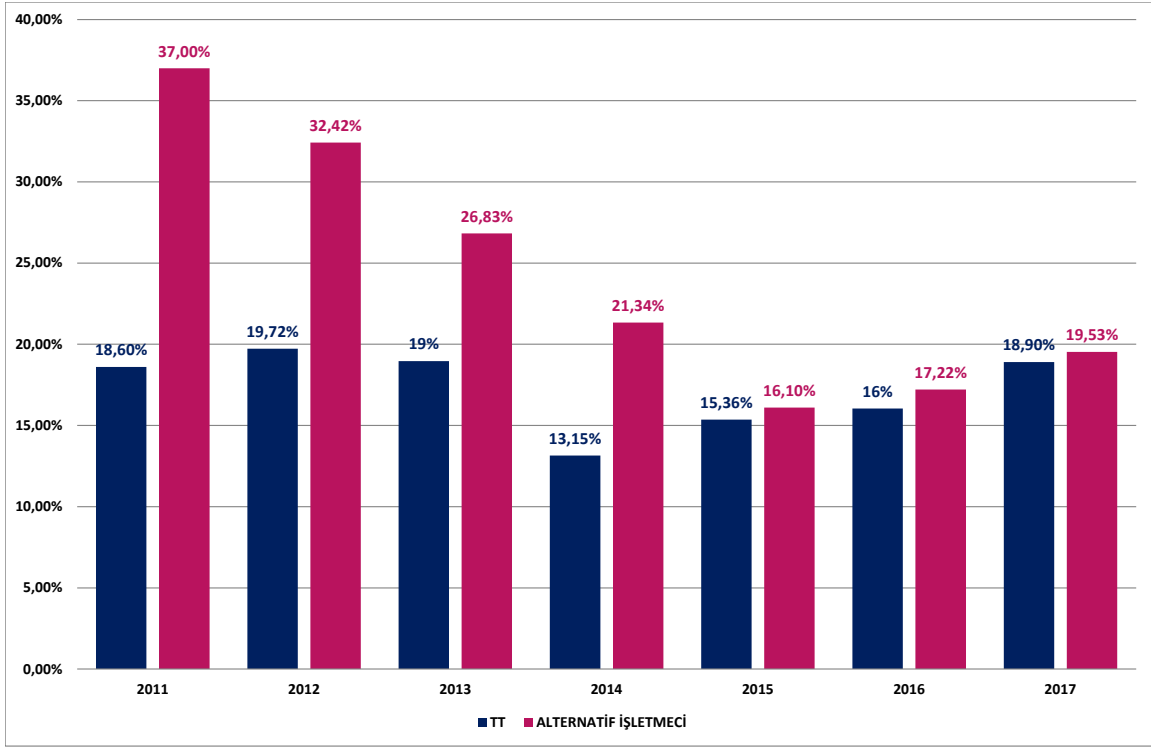
yatırımlarında sadece %6'lık bir artış olduğu görülmektedir. 2017 yılında Türk Telekom'un yatırımlarında bir önceki yıla göre %27'lik artış yaşanırken alternatif işletmecilerin yatırımlarının %34 seviyesinde artış göstermesi dikkat çekicidir.

ŞEKİL 8 - Türk Telekom ve Alternatif İşletmecilerin Yatırım Miktarı (Milyar TL)

17.

Sektörde faaliyet göstermekte olan alternatif işletmeciler ile Türk Telekom'un yatırım/gelir oranları dikkate alındığında, Türk Telekom oranının alternatif işletmecilerden daha düşük olduğu gözler önüne serilmektedir. Bu durum, Türk Telekom'dan çok daha küçük ölçekte olmalarına rağmen alternatif işletmecilerin daha fazla yatırım yapmak konusunda kararlı bir tutum sergilediklerini göstermektedir.

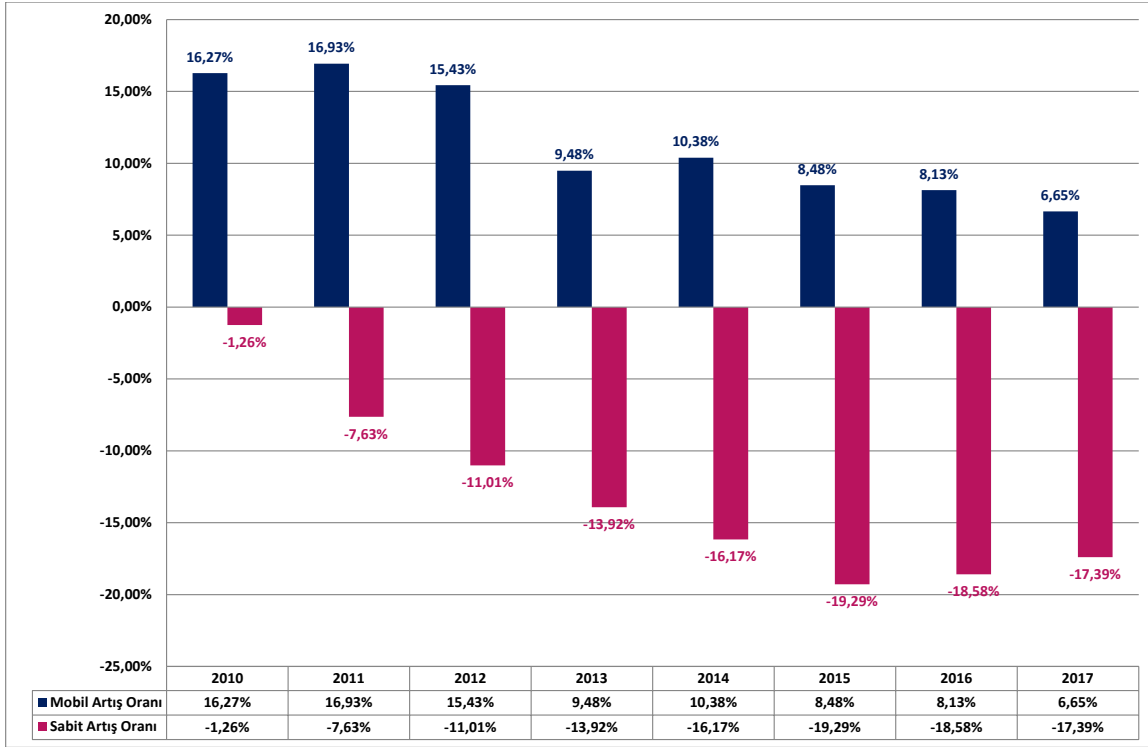

ŞEKİL 9 - Türk Telekom ve Alternatif İşletmecilerin Yatırım/Gelir Oranları

SABİT TELEFON HİZMETLERİ

18.

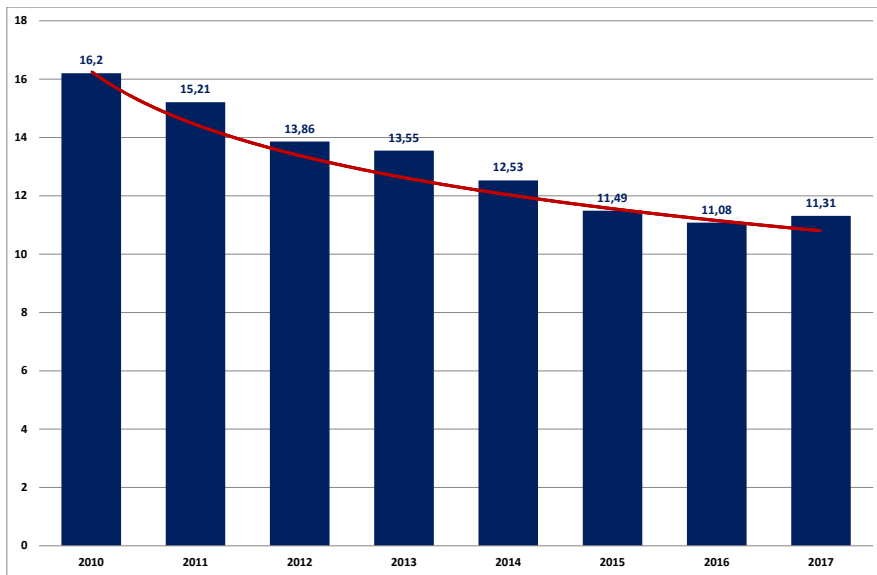
2010 yılından itibaren toplam ses trafiği içerisinde sabit ses trafiğinin çok ciddi oranda düşmeye başladığı görülmektedir. Tüm dünyada genel olarak sabit ses trafiğinin düşme eğilimi içinde olduğu bilinmekle beraber ülkemizde düşüşün çok daha büyük olduğu görülmektedir. Örneğin; Türkiyede toplam trafiğin %2,6'sı sabit, %97,3'ü mobil trafik iken, İngiltere'de sabit trafik %31, mobil trafik %69, Almanya'da ise sabit trafik %52,6 mobil trafik %47,5 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de sabit trafikteki çok hızlı düşüşün temel sebebinin pazardaki rekabet eksikliği olduğunu söylemek mümkündür. Zira rekabetin gelişmediği pazarlarda, pazara yeni giren işletmecilerin fiyat ve kalite üzerindeki rekabetçi baskılarının sınırlı olması yerleşik işletmecinin Ar-Ge, yatırım ve tarife gibi sektörü büyütecek kararlarını olumsuz yönde etkilemektedir.

ŞEKİL 10 - Mobil ve Sabit Trafik Artış Oranları, %

19.

Sabit ses trafiğindeki düşüşle paralel şekilde sabit telefon abone sayısındaki devam eden düşüş trendi dikkat çekicidir. Söz konusu trendin devam edeceği beklenmekle birlikte 2017 yılında sabit abone sayısında az oranda artış yaşandığı görülmektedir.

ŞEKİL 11 - Sabit Telefon Hizmetleri Abone Sayısı (Milyon)

GENİŞBANT İNTERNET HİZMETLERİ

20.

2016 yılında 62,2 Milyon olan toplam genişbant abone sayısı 2017 yılında 68,8 Milyona ulaşmıştır.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Xdsl	2%	-2%	0%	2,3%	5,3%	8,5%	11,5%
Mobil Bilgisayardan İnternet	-	23,4%	1,6%	-20,4%	17,9%	-22,5%	-33,1%
Mobil Cepten İnternet	-	108,9%	24,5%	38%	20,8%	34,8%	11,1%
Kablo İnternet	68,1%	8,7%	-2,8%	14,8%	12,6%	17,1%	12,2%
Fiber	73,4%	141,5%	85%	22,1%	14,8%	15,2%	21,2%
Diğer	2,5%	-12,4%	-16,9%	-16,1%	-6,7%	27,8%	-9,3%

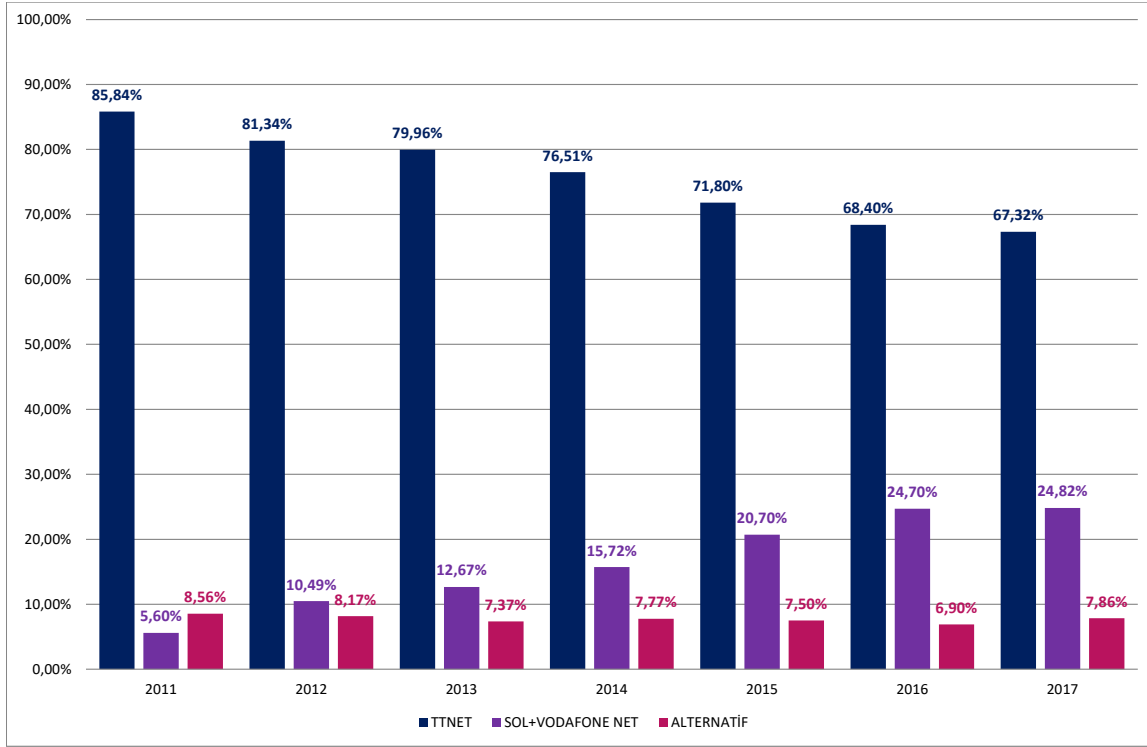
TABLO 4 - İnternet Abone Sayıları Artış Oranları, %

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere;

- * Birkaç yıldır büyüme gösteren mobil bilgisayardan internet abone sayısındaki artış yavaşlamış ve 2016 yılında %22,5, 2017 yılında ise %33,1'lik düşüş yaşanmaya başlanmıştır.
- * Özellikle 2012 yılında çok büyük artış gösteren mobil cepten internet abone sayısındaki artışın yavaşladığını söylemek mümkündür.
- * 2013 yılından sonra fiber abone sayısındaki artış hızının ciddi ölçüde yavaşladığı görülmektedir. Fiber abone sayısının kayda değer oranda arttırılabilmesi için, fiber şebekenin hızla yaygınlaşması ve bu kapsamda, yerli ve yabancı yatırımcıların fiber altyapı kurma çalışmalarının önündeki engellerin kaldırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

21.

TTNET Pazar payı aynı seviyelerde devam etmektedir. 2017 sonunda TTNET'in sabit internet hizmetlerindeki pazar payı %67,32'dir. Turkcell Superonline ve Vodafone Net çıkarıldığında, alternatif işletmecilerin Pazar payının ise %7,8 olduğu görülmektedir.

ŞEKİL 12 -İSS - Gelire Göre Pazar Payları, %

22.

Mobil internet kullanım oranlarına baktığımızda, 1 Nisan 2016'dan itibaren sunulmaya başlanan 4,5G hizmetine yönelik abone sayısı 2017 sonunda 64,5 Milyona ulaşmıştır. 3G abone sayısının çok büyük bir kısmının 4,5G aboneliğine geçtiği anlaşılmaktadır. Mobil internet kullanım miktarının son bir yıl içerisinde %71 arttığı görülmektedir.

23.

Fiber uzunluklarına bakıldığında, 2012 yılından sonra Türk Telekom'un fiber km artış oranının giderek azalmakta olduğu dikkat çekmektedir. 2009-2017 yılları arasında Türk Telekom fiber şebekesi %100,14 büyürken alternatif işletmecilerin fiber şebekelerinin %298,4 büyümesi oldukça şaşırtıcıdır. Düzenleyici tedbirlere ve ekonomik avantajlara rağmen Türk Telekom'un fiber şebekesinin yeteri kadar büyüme göstermediği açıktır.

FİBER UZUNLUKLARI (KM)	Türk Telekom	Büyüme Oranı	Alternatif	Büyüme Oranı
2009	128.150	-	17.113	-
2010	131.423	2,55%	37.709	120,35%
2011	150.120	14,23%	38.835	2,99%
2012	167.921	11,86%	42.364	9,09%
2013	181.973	8,37%	45.440	7,26%
2014	192.671	5,88%	52.176	14,82%
2015	211.528	9,79%	56.592	8,46%
2016	228.407	7,98%	62.567	10,56%
2017	256.474	12,29%	68.193	8,99%
2009-2017	-	100,14%	-	298,49%

TABLO 5 - Fiber Uzunlukları ve Büyüme Oranları

MOBİL TELEFON HİZMETLERİ

24.

Temmuz 2009'da sunulmaya başlanan 3G hizmeti Mart 2016 sonu itibarıyla 65.949.652 aboneye ulaşmıştır. Ancak 1 Nisan 2016 tarihinde 4.5G'nin hayata geçmesiyle 3G aboneliğinden 4.5G aboneliğine hızlı bir geçiş süreci yaşanmış, Aralık 2017 sonunda 3G abone sayısı 10.249.089'a düşerken 4.5G abone sayısı 64.558.929'a çıkmıştır.

25.

Aralık 2017 sonu itibarı ile makineler arası iletişim (M2M) abone sayısı 4,5 milyona ulaşmıştır.

26.

Mobil internet kullanım miktarlarının hızla artmakta olduğu görülmektedir. 2016 sonunda 336 bin TByte olan kullanımın 2017 sonunda 576 bin TByte'a çıktığı dikkat çekmektedir.

	2013-4	2014-4	2015-4	2016-4	2017-4
3G Abone Sayısı	49.266.163	58.329.492	64.256.311	18.890.648	10.249.089
4,5 G Abone Sayısı	-	-	-	51.689.904	64.558.929
Mobil Bilgisayardan İnternet	1.701.014	1.354.746	1.597.606	1.237.749	828.369
Mobil Cepten İnternet	22.472.129	31.005.915	37.469.948	50.499.165	56.116.304
Mobil İnternet Kullanım Miktarı, TByte	43.686	96.544	165.366	336.473	576.245

TABLO 6 - Mobil Genişbant Kullanım Oranları

27.

İşletmeci bazında toplam abone sayılarına bakıldığında bir önceki yıla göre 2017 yılı sonunda, Turkcell'in abone sayıları azalırken, Vodafone ve Avea'nın abone sayısının artmakta olduğu görölmektedir.

28.

Mobil işletmecilerin gelir dağılımına bakıldığında, konuşma ve SMS gelirlerinin ciddi oranda düşmekte olduğu göze çarpmaktadır. Bu durumun temel sebebi olarak, özellikle Skype, WhatsApp gibi yabancı kaynaklı İTH'ler (İnternet Tabanlı Hizmetler/OTT) ile haberleşme alanında faaliyet gösteren işletmecilerin farklı düzenlemelere tabi olması nedeniyle adil rekabet ortamının sağlanamaması olduğu değerlendirilmektedir.

29.

4,5 G ile trafiğin ciddi ölçüde artmakta olduğu görölmektedir. Orta vadede ve özellikle 5G'ye geçiş ile ortaya çıkacak olan büyük kapasitenin taşınabilmesi için yaygın fiber şebekelerin varlığı gerekmektedir. Ülkemizdeki fiber uzunlukları ve yaygınlık oranları dikkate alındığında, henüz yeterli altyapı olarak hazır olmadığımız sonucuna ulaşılmaktadır. Bu nedenle ülkemizdeki fiber altyapısının dünya ortalamalarına getirilmesi için çalışmalara hız verilmesi gerekmektedir.

UYDU HABERLEŞME HİZMETLERİ

30.

2017 yılsonu itibariyle 10.664 uydu haberleşme hizmetleri abonesi bulunmaktadır. Türkiye üzerindeki uydu kapasitesi dikkate alındığında abone sayısının çok düşük olması dikkat çekicidir. Uydu sektörümüz ve onunla birlikte Türksat iç ve dış piyasadaki fırsatları kaçırmaya itilmektedir. Bu nedenle Uydu Haberleşme Sektörümüzün önünde büyük imkânlar olmasına rağmen, ihtiyaçlarının da bulunduğu bir ortamda, ayaklarından zincirle bağlı bir vaziyette bulunmaktadır.

31.

2017 yılı sonunda uydu haberleşme hizmet gelirleri 135 milyon civarındadır.

32.

Dünya Elektronik Haberleşme Gelirleri/Uydu Haberleşme Gelirleri ve Türkiye'nin Elektronik Haberleşme Gelirleri/Uydu Haberleşme Gelirleri Karşılaştırılması açıkça göstermektedir ki, Uydu Haberleşme Hizmetlerinde Dünya ile benzer bir büyüklüğü yakalayabilmek için, Türkiye Uydu Sektörünün en az 10 kat büyümesi gerekmektedir. Bu kapsamda;

1. Uydu işletmecilerine Haziran 2018'e kadar Türkiye içinde yer istasyonu kurulması zorunluluğu getiren düzenleme yürürlükten kaldırılmalı veya daha uygun hale getirilmelidir.
2. Kamu hizmet alımlarında uydu haberleşme hizmetlerine yönelik kısıtlamalar getirilmemeli ve uydu haberleşme sektörünün gelişmesini engelleyici tutumlardan vazgeçilmelidir.
3. Türksat'ın hem toptan, hem de perakende pazarda faaliyet göstermesi ve sektörün gelişmesine engel olan ayrıcalıklı durumu devam ettirilmemelidir.
4. Türkiye, uydu haberleşme hizmetleriyle ilgili uluslararası işbirliklerinin içinde bulunmalıdır.

VERİ MERKEZİ HİZMETLERİ

33.

Türkiye'nin bu büyük pazarda hak ettiği yeri alabilmesi için Veri Merkezi Sektörünün desteklenmesi ve sürdürülebilir bir büyümeye ihtiyacı vardır. Böylelikle bir dünya oyuncusu haline gelebilmemiz mümkün olacaktır. Veri Merkezleri ile doğrudan ilişkilendirilemeyecek hukuka aykırılıklar için tanımların sektör için daha faydalı ve kapsayıcı bir şekilde değiştirilmesi gerekmektedir. Veri Merkezi İşletmecisi tanımının, ülkemizin yasal mevzuatında doğru bir şekilde yer almadığı görülmektedir. Veri merkezi işletmecisi kavramının 5651 sayılı Kanunda yer sağlayıcılık tanımı içine sıkıştırılmaya çalışıldığı görülmektedir. Dünya ile uygun standartlarda Veri Merkezi işletmeciliğinin yapılabilmesi için başlangıç olarak "Veri Merkezi İşletmecisi" tanımının yapılması gerekmektedir.

Ülkemizin Dünya Veri Merkezi Sektöründe önemli bir oyuncu haline gelebilmesi için Veri Merkezlerinin en önemli gider kalemlerinden olan elektrik harcamaları için indirimli elektrik tariflerinden faydalanmaları hatta bazı durumlarda muaf tutulabilmeleri sağlanmalıdır. Yapı malzemeleri, mekanik ve elektrik donanımlar, IT donanım ve yazılım alımları üzerindeki ve satışlara doğrudan uygulanabilecek vergi indirimleri veri merkezlerine tanınabilecek çeşitli vergi teşviklerinden bir kaçıdır.

34.

KHK/678 ve 2 Ocak 2018 tarihinde yayınlanan 2018/11201 karar sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde, Veri Merkezlerine yönelik çeşitli destek ve teşviklerin verileceği belirtilmektedir. Bu umut verici ve sektörün önünü açması beklenen düzenlemeler incelendiğinde bazı eksikleri olduğu ve beklenen gelişmeyi sağlayamadığı anlaşılmaktadır. Destek ve teşviklerin kapsamının ülke geneline yaygınlaştırılması, herhangi bir beyaz alan sınırının olmaması gerekmektedir. Ülkemizde Veri Merkezi İşletmeciliğini geliştirmek için;

- Veri Merkezi İşletmecisi tanımı 5651 sayılı kanunda en kısa sürede yerini almalı,
- Hizmetin devamlılığı ve kalitesi açısından farklı fiber hatların sayısı artmalı,
- İki noktası İstanbul içerisinde yer alan bir internet devresinin maliyeti uluslararası devre maliyetlerine göre neredeyse 10 katı pahalıdır. Uluslararası

devre fiyatları bu kadar düşükken, ülkemiz içerisinde (Local Loop) devre fiyatları bu kadar yüksek olmamalı,

- Son kilometre (last mile), bağlanmak istediğiniz yere olan son bağlantı mesafesi-Türkiye’de bazen yaklaşık 3-4 km olan bu kısım-için talep edilen fiyatlar çok yüksektir. Fiyatlar en kısa sürede makul seviyelere indirilmeli,
- Tüm erişim sağlayıcıların katılımının zorunlu olacağı birden fazla İnternet Değişim Noktasının kurulması biran önce gerçekleştirilmeli,
- İnternet Değişim Noktasına bağlantı fiyatları düşük olmalı, Gecikme (Latency) süreleri düşürülmeli,
- Microsoft Hizmet Sağlayıcı Lisans Sözleşmesinin (SPLA) çerçevesi, öncelikle müzakereye açık hale getirilmeli,
- Veri merkezi işletmecilerinin sundukları hizmetler, diğer ülkelerden rahatlıkla satın alınabilmektedir. Yurt içi ve yurt dışı rekabet sıkıntıları, Türkiye veri merkezi hizmetlerinin yurt dışına gitmesi sonucunu doğurmaktadır. Haksız rekabet yaratan bu hizmetlerden alınan yüksek vergiler kaldırılmalı,
- BTK tarafından yayımlanan, “Üç Aylık Pazar Verileri” raporlarında veri merkezi işletmeciliğine ilişkin bilgilere yer verilmeli,
- Özel şirketlerimiz veri merkezi hizmetlerini, bu işte uzmanlaşmış, hizmet kalitesi yüksek, ülkemizde bulunan veri merkezi işletmecilerinden almalı,
- Kamu Kurumlarımızın, kendi verilerini sınıflandırılması/derecelendirmesi ve saklanma önceliğine göre bu verileri kendi bünyesinde ve/veya veri merkezi işletmecilerinde barındırmasına olanak tanınmalıdır.

DÜZENLEMELERE BAKIŞ

1- Tamamlanan Düzenlemeler

Aşağıda detayları yer alan düzenlemelerin tamamlanmasında emeği geçen tüm Kurum ve Kuruluşlara teşekkür ederiz.

Konu	Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı
İlgili Kurum(lar)	UDHB
Açıklama	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yürütülen çalışmalar neticesinde Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020) (UGSEP), 21.12.2017 tarihli ve 30277 sayılı Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanarak uygulamaya geçirilmiştir. Söz konusu Eylem Planında, genişbant arz ve talebinin oluşturulmasına yönelik 3 ana stratejik amaç ve 25 adet Eylem maddesine yer verilmektedir. Altyapı tesisinin kolaylaştırılması, sektör üzerindeki vergi ve mali yüklerin azaltılması, yüksek kapasite ve hızda genişbant altyapısının ülke genelinde yaygınlaştırılması gibi bir çok eylem maddesinden oluşan çalışmanın ülkemiz adına önemli bir eksikliği doldurduğu değerlendirilmektedir. Bundan sonraki süreçte, eylem maddelerinin adım adım hayata geçirilmesi ve takibinin yapılması önem kazanmaktadır.
Durum	TAMAMLANDI

2- Tamamlanması Beklenen Düzenlemeler

Aşağıda detayları verilen düzenlemelerin en kısa sürede tamamlanması beklenmektedir.

Konu	Tesis Paylaşımının Hayata Geçirilmesi
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>Tesis paylaşımı konusunda Kurum tarafından yapılan düzenlemeler tamamlanmış olmasına rağmen henüz etkin olarak uygulanamamıştır. Tesis Paylaşımının uygulanabilir hale getirilebilmesi için aşağıdaki adımların atılması gerektiği değerlendirilmektedir;</p> <ul style="list-style-type: none">- Geçiş hakkı kapsamında talep edilen güzergâhta tesis paylaşımının zorunlu olması hükmünün değiştirilerek, tesis paylaşımı erişim talep eden işletmecinin ticari kararına bırakılması gerekmektedir.- Tesis paylaşımı ücretleri işletmeciler açısından yatırımı engelleyici bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda, tarifelerin en az %50 oranında düşürülmesi gerekmektedir. Kaynakların verimli kullanılması açısından bir gözden birden fazla kablo geçirilmesine imkân sağlanmalıdır.- Elektronik Haberleşme Bilgi Sistemi (EHABS) bir an önce hayata geçirilmelidir. <p>Konuya ilişkin BTK tarafından çalışma yapılması ve sorunların bir an önce ortadan kaldırılması gerekmektedir.</p>
Durum	KISMEN TAMAMLANDI

Konu	Geçiş Hakkı Uygulamasının Hayata Geçirilmesi
İlgili Kurum(lar)	UDHB
Açıklama	<p>Bakanlıkça yürütülen çalışmaların neticesinde geçiş hakkı uygulamasına yönelik mevzuat çalışması tamamlanmıştır. Ancak, uygulamada yaşanan sorunların çözümüne yönelik aşağıdaki adımların atılması gerektiği değerlendirilmektedir;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mevzuata göre, Geçiş Hakkı yöntemi ile kendi altyapısını tesis etmek isteyen işletmecilere öncelikli olarak tesis paylaşımı yapma ön şartı getirilmektedir. Bu durum, hali hazırda birçok noktada yerleşik işletmeciye bağımlı hale getirilen alternatif işletmecileri daha da zor durumda bırakmaktadır. Sektörün önünü daha gerçekçi ve sağlıklı bir temelde açmak için Geçiş Hakkı Yönetmeliği'nde tesis paylaşımı zorunluluğunun kaldırılması gerekmektedir. - Mevcut durumda, yerel yönetimler tarafından fiber şebeke tesisi bir kazanç kapısı olarak görülerek, belediyelere ait kurulan özel şirketler aracılığı ile altyapı tesis edildiği, özel şirketler tarafından tesis edilen altyapıların devralındığı ve yerel yönetimlerin sahipliğindeki şirketlerin altyapılarının bulunduğu güzergahlarda sektörde faaliyet gösteren diğer işletmecilere kendi şebekelerini kurma izni verilmediği gibi mevcutta var olan şebekelerini de kaldırmalarını talep ettikleri görülmektedir. Diğer tüm sektörler için de son derece büyük öneme sahip olan fiber şebeke tesisinin yerel yönetimlerin inisiyatiflerine bırakılması kabul edilemez bir durumdur. Fiber şebeke tesisinin yerel yönetimler eliyle tesis edilmesinin önüne geçilmesi ve hatta yerel yönetimlerin sahipliğinde bulunan fiber altyapılarında en kısa sürede işletmecilere devredilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. - Geçiş hakkı sağlayıcılarına yapılan izin başvurularına ya geç cevap alınmakta ya da hiç cevap alınmamaktadır. Ayrıca şehirlerarası güzergâhlarda tesis edilecek projeler birden fazla geçiş hakkı sağlayıcısının tasarruf sahipliğine konu olabildiğinden, geçiş hakkı sağlayıcısı her bir kurumun izin başvuru değerlendirme sistemi farklılık arz etmektedir. Bu nedenle, geçiş hakkı izinlerinin ne zaman verileceği öngörülememektedir. Geçiş hakkı izin başvurularının, geçiş hakkı sağlayıcıları tarafından daha kısa sürelerde değerlendirilerek işletmecilere bilgi verilmesinin sağlanması, geçiş hakkı izinlerinin elektronik ortamda yapılabilmesi için gerekli altyapının oluşturulmasını da içerecek şekilde geçiş hakkı sürelerinin ve süreçlerinin belirlendiği mevzuat düzenlemesi gerekmektedir. - Geçiş hakkı sağlayıcısı kurumlar, mevzuatta yer alan ücret tarifesinin çok üzerinde taleplerde bulunmaktadır. Ayrıca bazı durumlarda ücret tarifesinde yer almayan ücretleri talep etmektedirler. Belirli bazı durumlar için ücretsiz geçiş hakkı imkânı sağlanmalı ve ayrıca geçiş hakkı sağlayıcılarının ücret taleplerinin Geçiş Hakkı Yönetmeliği ücret tarifesi ile sınırlandırılmasına yönelik bağlayıcı düzenlemeler yapılmalıdır. Geçiş Hakkı Yönetmeliği ücret tarifesinde yer almayan diğer kalemlerin ise tavan ücretler oluşturularak bir tarife üzerinden belirlenmesi gerekli görülmektedir.
Durum	KISMEN TAMAMLANDI

Konu	Port Transmisyon Esaslı Tarifeler
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>BTK'nın 2012 yılında alınmış olduğu karar doğrultusunda, Türk Telekom tarafından port ve transmisyon esaslı tarifeler oluşturularak iletilmiştir. BTK tarafından gözden geçirilerek belirlenen Port-Transmisyon tarifeleri 11.12.2013 tarihli Kurul Kararı ile 1 Ekim 2014 itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Ancak, yeni model kapsamında Türk Telekom tarafından belirlenen tarifelerin maliyet esaslı olmaması nedeni ile alternatif işletmecilerin maliyetlerini yönetemeyeceği ve DSL pazarındaki varlıklarını sürdürmelerinin mümkün olmadığı bir model ile ücretlendirilmeye başlanmıştır.</p> <p>26 Nisan 2017 tarihli BTK Kararı ile birlikte, Port-Transmisyon ücretleri ve modelinde revizyon yapılmıştır. Söz konusu ücretlerdeki en önemli sorun port ücretlerinin, özellikle yüksek hızlar, çok yüksek belirlenmiş olmasıdır. Yüksek hızlardaki port fiyatlarının fazla belirlenmiş olmasının yüksek hızların yaygınlaşmasına engel oluşturacağı, hatta yüksek hızlardaki aboneliklerin daha küçük ölçekli işletmecilerin faaliyet alanından çıkması ile sonuçlanabileceği değerlendirilmektedir.</p> <p>Yeni tarifeler 1 Mayıs 2017 tarihinden bu yana, bir yıldan fazla bir süredir yürürlüktedir. Bu zaman zarfında abone başına veri kullanımlarında önemli artışlar meydana gelmiş ve alternatif işletmecileri ciddi bir mali baskı altına sokmuştur. Ayrıca Adil Kullanım Noktasının aşamalı olarak 2018 yılı sonunda kaldırılacak olması alternatif işletmeciler açısından büyük bir sorun teşkil edecektir. Bu nedenlerle yürürlükteki tarifelerin yeniden gözden geçirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.</p>
Durum	KISMEN TAMAMLANDI

Konu	Veri Merkezi İşletmeciliğinin Desteklenmesi
İlgili Kurum(lar)	UDHB
Açıklama	<p>22 Kasım 2016 tarihinde yayınlanan 678 numaralı KHK ile Veri Merkezlerine yönelik çeşitli destekler ve teşviklerin verileceği ifade edilmiştir. Bu doğrultuda, Cazibe Merkezleri Programının Uygulanmasına İlişkin 2018/11201 karar sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 2 Ocak 2018 tarihinde yayımlanmıştır. Söz konusu kararlarda, veri merkezlerinin yararlanabileceği destek ve teşviklerin Cazibe Merkezleri Programı çerçevesinde sadece 23 il için geçerli olduğu ve veri merkezlerinin 5.000 m² ve üstü beyaz alana sahip olması gerektiği ifade edilmektedir. Veri Merkezlerinin desteklenmesi açısından olumlu bir gelişme olarak görülen bu adıma yönelik iyileştirmeler yapılması gerektiği değerlendirilmektedir;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Destek ve teşvikler tüm ülke geneli için geçerli hale getirilmelidir. - Verilecek olan teşviklerde veri merkezi beyaz alanına ilişkin sınırlamalar kaldırılmalıdır. - Veri Merkezi İşletmecisi tanımı 5651 sayılı kanunda en kısa sürede yerini almalıdır.
Durum	KISMEN TAMAMLANDI

Konu	SMŞH'ye İşlerlik Kazandırılması
İlgili Kurum(lar)	BTK, UDHB, Maliye Bakanlığı
Açıklama	<p>Mevcut durumda BTK'dan bu yetkiyi almış toplam 64 işletmeci bulunmaktadır. Ancak bu işletmeciler aşağıda yer alan sorunlar nedeniyle fiili olarak hizmet vermeye başlayamamıştır;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mevzuat gereği, sanal mobil şebeke işletmecilerinden %15'lik çifte hazine payı alınmasının önüne geçilmelidir. - GSM işletmecilerinin daha yapıcı bir tutum içerisinde olması beklenmektedir. <p>Mevcut durum için yukarıda yer alan sorunların ortadan kaldırılması ve uzun dönemli olarak 5G ihalesi içinde SMŞH şartı getirilmesi ile bu hizmetin önünün açılacağı değerlendirilmektedir.</p>
Durum	KISMEN TAMAMLANDI

Konu	Fiyat Sıkıştırması ve Yıkıcı Fiyatlandırmanın Önlenmesine İlişkin Düzenleme
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 13. Maddesinde</p> <p>" c) İşletmecinin ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip olduğunun belirlenmesi halinde; Kurum, fiyat sıkıştırması, yıkıcı fiyatlandırma gibi rekabeti engelleyici tarifelerin önlenmesi için gerekli düzenlemeleri yapar ve uygulamaları denetler" hükmü bulunmaktadır.</p> <p>Mevcut durumda fiyat sıkıştırması yükümlülüğü, Sabit Şebekede Çağrı Başlatma Pazarı kapsamında getirilmiştir. Bahse konu yükümlülüğün EPG tespit edilmiş olan tüm pazarlara getirilmesi gerekmektedir.</p> <p>Bununla birlikte, "Fiyat Sıkıştırmasının Tespitine, Önlenmesine ve Giderilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" kamuoyu görüşlerinin alınması ardından BTK web sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu düzenleme, EPG'ye sahip işletmecilerin toptan ve perakende tarifeleri kapsamındaki fiyat sıkıştırmasının önlenmesi ve uygulanacak tedbirleri içermektedir. Ancak düzenlemede, uygulanacak metodolojiye yer verilmemiştir. Şeffaflık ilkesinin bir gereği olarak fiyat sıkıştırmasında kullanılan metodolojinin kamuoyu ile paylaşılması gerekmektedir.</p>
Durum	KISMEN TAMAMLANDI

3- Tamamlanmayan Düzenlemeler

Aşağıda yer alan düzenlemelerin hayata geçirilmesinin sektörümüz açısından çok büyük fayda getireceği düşünülmektedir.

Konu	SAYE (Sanal Ayrıştırılmış Yerel Erişim) Referans Teklifinin Yayımlanması
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>BTK tarafından Sanal Olarak Ayrıştırılmış Yerel Erişim hizmetine ilişkin çalışma yürütülmüş ve 22.05.2014 tarihli Kurum kararı ile SAYE'nin "Mbit/sn başına transmisyon ücreti" temelli yeni VAE tarifelerine ilişkin uygulamalar gözlemlendikten sonra değerlendirilmesine karar verilmiştir. Söz konusu karar Ankara 10. İdare Mahkemesi tarafından 30 Mart 2016 tarihinde yetki yönünden hukuka aykırı bulunarak iptal edilmiştir. Ancak halen, SAYE konusunda Kurum tarafından herhangi bir düzenleme hayata geçirilmemiştir.</p> <p>Konunun önemi nedeni ile Kurum tarafından yürütülmekte olan çalışmanın vakit kaybetmeden, ivedilikle tamamlanması, Pazar Analizi ve EPG'ye getirilen yükümlülüklerin tekrar değerlendirilmesi, BTK tarafından getirilebilecek referans teklif hazırlama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin sağlanması gerekmektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Sabit pazarda Ayrım Gözetmeme Yükümlülüğünün Gözden Geçirilmesi
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>Yerleşik işletmeci tarafından 2015 ve 2016 yılı içinde gerçekleştirilen organizasyon değişiklikleri ile yerleşik işletmeci ile dikey bütünleşik yapının kurumsal ve bireysel pazarlama, satış, şebeke ve operasyon organizasyonları tek bir çatı altında toplanmıştır. Bu durumun üç şirket arasında bilgi alışverişini ve ortak strateji oluşturup buna uygun olarak uyumlu hareket etmeyi kolaylaştırdığı aşikârdır.</p> <p>Bu organizasyon değişikliğinin rekabete olası etkilerinin bu bağlamda incelenerek mevcut ayırım gözetmeme yükümlülüğünün kapsamının bu bağlamda genişletilmesinde fayda görülmektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	TTNET'in Etkin Piyasa Gücü (EPG) İlan Edilmesi
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>Ülkemizde, perakende internet pazarı konusunda BTK tarafından şimdiye kadar bir piyasa tanımı yapılmamış ve EPG belirlenmemiştir. BTK tarafından bu duruma gerekçe olarak da AB'nin perakende piyasalara müdahale etmemek adına böyle bir düzenleme yapmıyor olması gösterilmiştir.</p> <p>Oysa ülkemizde mevcut duruma bakacak olursak, ISS lisanslarının verildiği 2002 yılından bu yana geçen 15 yıllık süre sonunda TTNET'in Pazar payı halen %70'ler seviyesindedir. Rekabetin oluşturulamamasının en temel nedeni de Türk Telekom - TNet işbirliğinin varlığı ve bu işbirliği sonucunda ortaya çıkan rekabet ihlalleri için BTK tarafından şimdiye kadar bir önlem alınmamış olmasıdır. Türk Telekom'un 2015 yılında başlayan entegrasyon süreci ile birlikte söz konusu işbirliğinin ciddi rekabet ihlallerine yol açacak seviyelere gelmiş olduğu görülmektedir.</p> <p>Ülkemizdeki durum ve sonuçlar AB'deki durum ve sonuçlardan çok büyük farklılık göstermektedir. BTK prensip olarak perakende piyasalara müdahale etmemek yöntemini benimsemiş olsa da fiili duruma bakıldığında, özellikle tüketici odaklı konularda perakende piyasaya doğrudan müdahalede bulunabilmektedir. Adil Kullanım Noktası (AKN) hızlarını yeniden belirleyen ve hatta 2018 yılında kaldırılmasını öngören Kurum kararı da bunun önemli bir örneğidir. Bu nedenle, BTK tarafından ivedilikle perakende genişbant hizmeti alanında piyasa tanımının yapılması ve TNet'in EPG ilan edilmesi gerekmektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Uydu Haberleşme Hizmetlerinin Yaygınlaştırılması
İlgili Kurum(lar)	BTK, UDHB
Açıklama	<p>Türkiye üzerinde bulunan ve Türksat dâhil birçok başka işletmeciye ait genişbant uydu kapasitesinin çok azı kullanılmaktadır. Halen ülkemiz üzerinde bulunan 10 Gbps'lık uydu kapasitesiyle 10 bin aboneyi seviyesinde olmamıza karşılık, ABD'de yaklaşık 2 Tbps kapasiteli uydulardan 1,5 milyon abonenin hizmet alabilmektedir. Bu durum anlaşılmadan, iç ve dış piyasası büyütülmeyen bir uydu sektörünün, uydu yapmak hedefinden söz etmek hayal görmek ve kaynakları heba etmektir. Gecikilmemesi ve Ülke olarak dikkatlerimizi mutlaka uydu sektörüne de yöneltmesi ve bu gidişatın acilen değiştirilmesi gerekmektedir. Bu durumun devam etmesi halinde kısa zamanda ülkemiz ve sektörümüz adına, çok büyük ekonomik kayıpları ve teknolojik zararları beraberinde getirecektir. Dünyada yaşanan bu yeni gelişmelere uygun düzenlemelerin hayata geçirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uydu işletmecilerine Haziran 2018'e kadar Türkiye içinde yer istasyonu kurulması zorunluluğu getiren düzenleme yürürlükten kaldırılmalıdır. Veya uygun hale getirilmelidir. - Kamu hizmet alımlarında uydu haberleşme hizmetlerine yönelik kısıtlamalar getirilmemeli ve uydu haberleşme sektörünün gelişmesini engelleyici tutumlardan vazgeçilmelidir. - Türksat'ın hem toptan, hem de perakende pazarda faaliyet göstermesi ve sektörün gelişmesine engel olan ayrıcalıklı durumu devam ettirilmemelidir. - Türkiye, uydu haberleşme hizmetleriyle ilgili uluslararası işbirliklerinin içinde bulunmalıdır.
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	İnternet Tabanlı Hizmetler (ITH/OTT)
İlgili Kurum(lar)	BTK, UDHB, RTÜK
Açıklama	Ülkemizde ITH adı verilen hizmetler konusunda henüz bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, Skype, WhatsApp gibi yabancı kaynaklı firmaların büyük bir bölümü ülkemizde bu tür hizmetleri sunmaktadır. Bu hizmetlerin ücretsiz, düzenlemelerden muaf ve vergisiz olması nedeni ile tüketici dostu gibi görünse de, hizmetin verildiği ülkeler bu hizmetlerden vergi alamamakta, yasal denetim yapamamaktadır. Haberleşme hizmeti sunan yerli işletmeciler ise ses, mesaj, TV, video gibi bazı hizmetler kapsamında haksız rekabet nedeni ile zarar görmektedirler. Bu hizmetlerin gün geçtikçe yaygınlaşıyor olması nedeniyle konunun geç kalınmadan düzenlenmesi, yabancı kaynaklı ITH firmaları ile haberleşme hizmeti sunan yerli işletmeciler arasındaki rekabet kaynaklı eşitsiz durum ortadan kaldırılmalıdır.
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Fiyat Dışı Rekabet İhlallerinin Tespiti ve Giderilmesi
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	Taslağı kamuoyu ile paylaşılan "Temel Performans Göstergelerinin Raporlanması ve Yayımlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar" henüz yürürlüğe alınamamıştır. Söz konusu düzenleme ile ilgili pazarda Etkin Piyasa Gücüne (EPG) sahip olduğu tespit edilen işletmeciler, ayırım gözetmeme, şeffaflık ve hizmet seviyesi taahhütlerine ilişkin işletmeci bazında gerçekleştirme değerlerini içeren TPG'lerin sunulması yükümlülüklerine tabi kılınmaktadır. Fiyat dışı rekabet ihlallerinin (hizmet kalitesinin düşürülmesi, oyalama taktikleri, vb.) tespiti için, söz konusu düzenleme kapsamında olan talep, tahsis, tesis, arıza ıslah gibi süreçler ve kapsam dışında olan diğer süreçlerde de ayırım gözetip gözetmediğinin tespitine yönelik denetim yapılması ve var ise söz konusu uygulamaları mümkün kılan düzenleme boşluklarının giderilmesi ve caydırıcı yaptırımların uygulanmasının rekabete oldukça önemli ve olumlu etkileri olacağı düşünülmektedir. Düzenlemenin bir an önce uygulamaya alınması gerekmektedir.
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Rekabet Düzenlemeleri
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>Rekabet Yönetmeliği Yayınlanmalıdır - Kurumun birinci görevi ve hedefi rekabetin tesisi, korunmasına yönelik düzenlemeleri yapmak ve her türlü tedbiri almak olarak Kanunda açıkça yer almaktadır. Ancak, Kurum tarafından bu görevin nasıl ve hangi usuller çerçevesinde yerine getirileceği, rekabet ihlalleri ve referans aykırılıkları konusunda nasıl yol izleneceğini belirleyen bir düzenleme bulunmamaktadır.</p> <p>Rekabet İhlallerine Yönelik Usul ve Esaslar Çıkarılmalıdır- 2010 yılında Kurum tarafından bir çalışma başlatılmış olup henüz sonuçlandırılmamıştır.</p> <p>İşletmecilerin Referans Teklif Aykırılıklarına İlişkin Şikâyetlerinin Giderilmesinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Belirlenmelidir: Tüketici şikâyetlerinin giderilmesinde benzer bir yapı ve neticelendirme biçimi mevcut referans tekliflerin uygulanması açısından önemlidir. Bu nedenle, böyle bir düzenlemenin bir an önce hayata geçirilmesi büyük önem arz etmektedir.</p> <p>Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesine İlişkin Usul ve Esaslar Yayınlanmalıdır: Konu ile ilgili 2013 yılında bir çalışma başlatılmış olup, halen sonuçlanmamıştır. Konuya yönelik Kurum bünyesinde AB destekli "Hesap Ayrımı, Maliyet Muhasebesi ve Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (AOSM) uygulamalarına ilişkin AB ile Uyumun Sağlanmasına İlişkin Teknik Yardım Projesi" Kurum 2017 İş Planı'nda yer almaktadır. Çalışmaların ivedilikle tamamlanarak kamuoyu ile paylaşılması gerekmektedir.</p> <p>Maliyet esaslılığı Yükümlülüğünün Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Belirlenmelidir: Maliyet esaslılığı yükümlülüğü getirilen EPG'lerin bu yükümlülüğü nasıl yerine getireceklerine ilişkin usul ve esasların şeffaf olarak yayınlanmalıdır. Bunun yanında referans tekliflerde yer alan ücretlerin hesaplama yöntemi ve formülasyon tabloları Kurumun sitesinde şeffaf olarak yayınlanmalıdır. Konuyla ilgili henüz bir çalışma yürütülmemektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	444'lü Numaraların Taşınması ve Tahsislerinin Yapılması
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	Mevcut düzenlemelere göre 444'lü numaralar Türk Telekom dışında kalan alternatif işletmecilere tahsis edilmemektedir. Bu numaraların alternatif işletmeciler tarafından da tahsis edilebilmesi sektörde rekabetin önünün açılmasını sağlayacak uygulamalardan bir diğeri olacaktır.
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Numaraların Coğrafi Anlamının Kaldırılması
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	Numaraların belirli bir coğrafi alanı işaret ediyor olması eski tip santrallerde yönlendirmenin sağlanabilmesi amacı ile Türk Telekom tarafından uygulanmakta olan bir sistemdir. Mevcut durumda gerek artık eski tip santraller yerine softswitchlere geçilmiş olması, gerekse de Sabit Numara Taşınabilirliğinin hayata geçmiş olması sebebi ile numaraların coğrafi bir bölge, alanı temsil etmesi ihtiyacı ortadan kalmış bulunmaktadır. Konuyla ilgili BTK tarafından henüz bir çalışma yapılmamıştır.
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Numara Tanımlamaları için Süre düzenlemesi ve Otomasyona Geçilmesi
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	Mevcut düzenlemede numara tanımlamaya ilişkin herhangi bir azami süre bulunmamasından dolayı numara tanımlamaları her işletmecinin büyüklüğüne, iç süreçlerine, sistemlerine göre değişiklik göstermekte, numara tahsis alan işletmeci almış olduğu numaraları abonelerine ikincil olarak tahsis ettiğinde diğer işletmecilerce tanımlama yapılmamış olmasından dolayı abone mağduriyetleri yaşanmaktadır. Numaralandırma Yönetmeliğine yapılacak bir ekleme ile numara tanımlama için İşletmecilere azami bir süre tanımlanmalı ve bu sayede abone mağduriyetlerinin önüne geçilmelidir. Bununla birlikte, NTS sistemine yapılacak ilave bir modülle numara tanımlamalarında otomasyonun sağlanabileceği değerlendirilmektedir.
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Yeni Yerel Aranır Numara (444 Benzeri) Bloğu Tahsisi
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>Yerel Aranır Numaralara ilişkin düzenlemelerde "Ülkenin her yerinden, şebekeden bağımsız olarak aynı sayıda rakam çevrilmesi suretiyle erişilen numaralardır. Hâlihazırda, 444 XXXX şeklinde yerleşik işletmeci tarafından ikincil tahsisi yapılan ve ülkenin her yerinden 7 hane çevrilmek suretiyle aranan numaraların kullanımına devam olunur. Ancak, yeni yerel aranır numara grupları Kurum tarafından belirlenebilir. Yerel aranır numaraların tahsisi ve kullanımında uygulanacak usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir." Hükümleri yer almasına rağmen, alternatif işletmecilere 444'lü veya yine 7 haneli farklı bir bloğun tahsisi yapılmamıştır. Yerleşik işletmeci için söz konusu numaralar bir ayrıcalık oluşturmaktadır.</p> <p>İşletmeciler arasında ayırım gözetilmemesi ilkesi doğrultusunda 2017 yılında alternatif işletmecilere de yerel aranır numaraların açılması yönünde usul ve esasların belirlenmesini ve alternatif işletmecilerin de yerel aranır numaralar üzerinden hizmet sunabilmesinin önünün açılması gerekmektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Ethernet VAE
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>Ethernet Seviyesinde VAE modeli, IPTV, ses, video konferans, internet, p2p vb farklı kullanım türlerini ölçeklendirebilmek ve optimize edebilmek için gereklidir. Ayrıca yeni nesil şebekeler, Ethernet tabanlı tasarlandığından ve VULA => FTTX yapılar Ethernet olduğundan, bir önceki basamak olan VAE'nin de Ethernet olması, teknolojik yatırımların verimli yapılabilmesi, ülkenin sınırlı kaynaklarının etkin kullanılabilmesine imkân sağlaması açısından önemlidir.</p> <p>Bu sebeple, Ethernet seviyesinde VAE erişim modeli bir yükümlülük olarak düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Tüketici Hakları Mevzuatının Yeniden Gözden Geçirilmesi
İlgili Kurum(lar)	BTK, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Açıklama	<p>Elektronik haberleşme sektöründe tüketici haklarına yönelik hem BTK hem de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı nezdinde düzenlemeler yapılmaktadır. Bu iki başlı yapı, işletmecilere her iki kurumun ayrı bakış açısı ve esaslar ile hazırladığı mevzuata uyması yükümlülüğünü getirmektedir. Bu durum farklı ve birbiri ile çelişkili hükümlere uyum sağlamak gibi uygulamada işletmecileri hukuken zora sokacak sonuçlar doğurmaktadır.</p> <p>Elektronik Haberleşme Sektörünün düzenleyici otoritesi olan BTK, sektördeki hizmetlerin verilmiş biçimini, hizmetlerin kalitesini, teknik yeterlilikleri bilen ve hizmet özelinde uçtan uca yükümlülükleri düzenleyen bir otorite olarak hâlihazırda tüketicilere yönelik Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği yayımlamış ve bu yönetmelikte abonelik sözleşmelerinden, fesih sürecine, fatura düzenlemelerinden, şikâyet sürecine kadar hemen her hususu ayrıntılı bir şekilde ve tüketicilerin hakları doğrultusunda düzenlemiş bulunmaktadır. Hal böyle iken Elektronik haberleşme sektörünü de kapsayıcı şekilde ikinci bir özel düzenleme yapılmasının gereksiz olduğu değerlendirilmektedir. Ayrıca Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan düzenlemeler, sektöre özgü uygulama ve hizmetlere tam uyum sağlayamamaktadır. BTK ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı nezdinde bir çalışma yürütülerek, tüketici hakları mevzuatında yeknesaklığın sağlanması gerekmektedir.</p> <p>Bu çerçevede, elektronik haberleşme sektöründe tüketici haklarına yönelik düzenlemelerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı düzenlemelerinden muaf tutulması sağlanmalıdır.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Birden fazla İnternet Değişim Noktasının Kurulumunun Desteklenmesi
İlgili Kurum(lar)	UDHB, BTK
Açıklama	<p>İDN'ler hem arzın hem de talebin yüksek olduğu yerlerde fayda sağlamaktadır. Başta bölgesel oyuncu olmak üzere, ülkeye ait verilerin korunması gibi birçok neden için gereklidir. Ülkemizde İDN'nin önemi tam olarak anlaşılammış ve konuya hâkim insan kaynağının azlığından dolayı hep arka plana itilmiştir. İDN konusunda yine gözlerden kaçan bir başka husus da, nerede kurulması gerektiğidir. Bu projenin gerçekleştirecek firma ve yerleşim yeri bağımsız olmalıdır. Hiçbir sağlayıcı ya da tüketici bu firmaya egemen olmaya çalışmamalıdır.</p> <p>Telekomünikasyon pazarlarında serbestleşmeyi tam anlamıyla gerçekleştirebilmiş, rekabeti tesis edebilmiş ülkelerde, İDN herhangi bir düzenlemeye tabii değildir. İDN'lerin düzenlenmeye tabi olmasından ziyade daha çok İSS'ler arasında veri alışverişi, trafik değişimi (peering) üzerinden yürüyen ve tarafların menfaatine olacak şekilde düzenlenmiş çeşitli anlaşmalar ile sağlamaktadır. Çünkü karşılıklı bir yarar ve fayda söz konusudur.</p> <p>İnternet Değişim Noktasına bağlantı fiyatları düşük olmalıdır. İDN'ye bağlanma maliyetinin, internet kapasitesi almaktan daha az maliyetli olması gerekmektedir. Ülkemizde internet kapasite fiyatları çok yüksektir. Gecikme (Latency) süreleri düşürülmelidir. Türkiye'de gecikme süreleri 100-150 milisaniye iken bu rakam Avrupa'da 20-30 ms, hatta Londra gibi bazı finans merkezlerinin olduğu yerlerde ise 2-3 ms'ler seviyesindedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Ödemeli Yayıncılık Platformu (ÖYP/Pay TV) Sektörünün ihtiyaç duyduğu adımların atılması
İlgili Kurum(lar)	BTK, RTÜK
Açıklama	<ul style="list-style-type: none"> - Yüksek vergilendirme rejimi, ÖYP sektörünün üzerinde büyük bir yük ve sektörün gelişmesini, dolayısıyla da vatandaşlara daha kaliteli hizmet verilmesini engellemektedir. - ÖYP Sektörünün karşılaştığı önemli sorunlardan biri de haksız içerik kullanım, iletimi ve paylaşımıdır. Yetkili Kurumların bu sorunla ilgili teknik çözümler üzerine yoğunlaşması gerekmektedir. - Telif hakları konusunda da yayıncı statüsünde olmayan ödemeli yayıncılık platformlarının ekstra "yeniden iletim" bedeli ödemesinin önüne geçilecek düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Aboneliklerin Islak İmza Şartı Aranmaksızın Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesi
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>Gerek tüketici memnuniyetinin artırılması gerekse de etkin rekabet ortamının tesisi ve sürdürülebilirliği adına, ıslak imza şartı aranmadan, abonelik ilişkisinin elektronik ortam aracılığı ile kurulabilmesi önemli bir uygulamadır.</p> <p>Bu kapsamda, 28 Ekim 2017 tarih ve 30224 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Tüketici Hakları Yönetmeliği” ile abonelik sözleşmelerinin BTK tarafından belirlenecek usuller çerçevesinde elektronik ortamda tesisine imkân sağlanmıştır.</p> <p>Söz konusu Yönetmeliğe uygun olarak BTK tarafından 2017 Eylül’de “Elektronik Ortamda Abonelik Sözleşmesi Tesis Edilmesine Yönelik Usul ve Esaslar” Taslağı kamuoyu görüşlerine açılmış olup henüz uygulamaya alınmamıştır.</p> <p>Bahse konu taslak usul ve esaslar, abonelik sözleşmesinin abone ile “işyerinde veya bayilerde” yüz yüze geldikten sonra abone imzasının tablet, bilgisayar ekranı veya benzeri elektronik araçlar üzerine elektronik kalem vb. araçlarla alınmasıyla kurulmasını öngören, hatta fotoğraf zorunluluğu ile esnek olmayan ve uygulaması zor bir model ortaya koymaktadır. Düzenleme ile gerçek anlamda elektronik ortamda abonelik sözleşmelerinin tesis edilebileceğinden ve tüketici faydasından bahsetmek mümkün değildir.</p> <p>Söz konusu uygulamanın sadece kâğıt israfını önlemekten öte, gerek işletmeciler gerekse de tüketiciler açısından abonelik süreçlerini kolaylaştırıcı bir işleve sahip olması gerekmektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Kablo TV Altyapısının Erişime Açılması
İlgili Kurum(lar)	UDHB, BTK
Açıklama	<p>Türksat tarafından Kablo TV şebekesinin belirlenecek bir modelle diğer işletmecilerin erişimine açılması konusunda çalışmalar devam etmektedir. Kablo TV şebekesinin etkin bir şekilde kullanıma açılmasının hem rekabeti arttırması hem de genişbant internetin yaygınlaştırılması konusunda büyük katkılar sağlayacağı değerlendirilmektedir.</p> <p>Bu kapsamda, Kablo TV altyapısının alternatif işletmecileri destekleyecek bir model ve fiyatlandırma rejimi ile bir an önce paylaşıma açılması gerekmektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Toptan Tarifelerin Maliyet Esaslı Olarak Belirlenmesi, Kampanyalara Son Verilmesi & Maliyet yöntemlerinin kamuoyu ile paylaşılması
İlgili Kurum(lar)	BTK
Açıklama	<p>Etkin rekabetin oluşturulmasında daha fazla gecikilmemesi için Elektronik Haberleşme Kanunu'nda ve ikincil düzenlemelerde belirtildiği üzere, toptan tarifelerin maliyet metodolojisi çerçevesinde belirlenmesi ve şeffaflık ilkesi gereği bu metodolojinin kamuoyu ile paylaşılması gerekmektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

Konu	Bina İçi Elektronik Haberleşme Altyapısının Paylaşımına Açılması
İlgili Kurum(lar)	UDHB, BTK, İlgili Bakanlıklar
Açıklama	<p>Fiber altyapının ülkemizde yaygınlaşmamasının önündeki büyük engellerden biri, bina içi dikey paylaşım sorunları ile bina içinde ortak yatırımın uygulanmıyor olmasıdır. Zira işletmeciler, özellikle de alışveriş merkezi, iş merkezleri ve sitelerde, inşaat firmaları veya site yöneticileri ile anlaşmalar yaparak fiber altyapıyı tesis etmekte, ancak yatırım yapan işletmeci, diğer işletmecilerle kurduğu altyapıyı paylaşmadığından, lokal tekeller oluşmaktadır.</p> <p>Bunun da ötesinde, binalara fiber altyapı için giriş izni, bina veya site yönetimleri için adeta bir gelir kapısına dönüşmüştür. Bu durumda hem ilgili işletmecinin maliyeti artmakta, hem de tüketici istediği işletmeciden hizmet alabilme hakkından mahrum bırakılmaktadır. Aynı site veya alışveriş/iş merkezine veya binaya, farklı bir işletmecinin aynı altyapıyı kurarak girmesi ise, kaynak israfından başka bir anlam taşımamaktadır. Tekrarlanabilir olmayan varlıklara ilişkin öncül düzenleme yapılmasının sürdürülebilir rekabet ortamının tesisine sağlayacağı katkı gözetilerek işletmecilerin özellikle bina içlerinde ortak altyapı kurmaya veya kurulan altyapıları paylaşmaya yönlendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.</p> <p>Bu kapsamda, yeni binaların, projelerin ve kentsel dönüşüm bölgelerinin altyapılarının yüksek hızlı internet erişimi sağlayacak şekilde yapılması ve bina içi erişimin kolaylaştırılması büyük önem taşımaktadır. Yeni binalar için şartname değişikliği yapılarak fiber altyapının, bina inşası aşamasında tesisi mümkün hale getirilmelidir. Benzer sebepten dolayı mevcut binalarda da işletmeci tarafından tesis edilen fiber altyapının paylaşılmasının düzenlenmesi ve yeni fiber altyapı tesis edilecek binalar için işletmecilere ortak yatırım çağrısında bulunma yükümlülüğü getirilmesi gerekmektedir.</p>
Durum	TAMAMLANMADI

KONU		İLGİLİ KURUM	2014 DURUM	2017 DURUM
1	Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı	UDHB	-	TAMAMLANDI
2	Tesis Paylaşımının Hayata Geçirilmesi	BTK	KISMEN TAMAMLANDI	KISMEN TAMAMLANDI
3	Geçiş Hakkı Uygulamasının Hayata Geçirilmesi	UDHB	KISMEN TAMAMLANDI	KISMEN TAMAMLANDI
4	Port Transmisyon Esaslı Ücretlerin Uygulamaya Alınması	BTK	KISMEN TAMAMLANDI	KISMEN TAMAMLANDI
5	Veri Merkezi İşletmeciliğinin Desteklenmesi	UDHB	-	KISMEN TAMAMLANDI
6	SMŞH'ye İşlerlik Kazandırılması	BTK, UDHB, Maliye Bak.	KISMEN TAMAMLANDI	KISMEN TAMAMLANDI
7	Fiyat Sıkıştırması ve Yıkıcı Fiyatlamaların Önlenmesine İlişkin Düzenleme	BTK	KISMEN TAMAMLANDI	KISMEN TAMAMLANDI
8	SAYE (Sanal Ayrıştırılmış Yerel Erişim) Referans Teklifinin Yayımlanması	BTK	TAMAMLANMADI	TAMAMLANMADI
9	Sabit pazarda Ayrım Gözetmeme Yükümlülüğünün Gözden Geçirilmesi	BTK	-	TAMAMLANMADI
10	TTNET'in Etkin Piyasa Gücü (EPG) İlan Edilmesi	BTK	TAMAMLANMADI	TAMAMLANMADI
11	Uydu Haberleşme Hizmetlerinin Yaygınlaştırılması	BTK, UDHB	-	TAMAMLANMADI
12	İnternet Tabanlı Hizmetler (ITH/OTT)	BTK, UDHB, RTÜK	TAMAMLANMADI	TAMAMLANMADI
13	Fiyat Dışı Rekabet İhlallerinin Tespiti ve Giderilmesi	BTK	-	TAMAMLANMADI
14	Rekabet Düzenlemeleri	BTK	TAMAMLANMADI	TAMAMLANMADI
15	444'lü Numaraların Taşınması ve Tahsislerinin Yapılması	BTK	TAMAMLANMADI	TAMAMLANMADI
16	Numaraların Coğrafi Anlamının Kaldırılması	BTK	TAMAMLANMADI	TAMAMLANMADI
17	Numara Tanımlamaları için Süre düzenlemesi ve Otomasyona Geçilmesi	BTK	-	TAMAMLANMADI
18	Yeni Yerel Aranır Numara (444 Benzeri) Bloğu Tahsisi	BTK	-	TAMAMLANMADI
19	Ethernet VAE	BTK	-	TAMAMLANMADI
20	Tüketici Hakları Mevzuatının Yeniden Gözden Geçirilmesi	BTK, Gümrük ve Tic. Bak.	TAMAMLANMADI	TAMAMLANMADI
21	Birden fazla İnternet Değişim Noktasının Kurulumunun Desteklenmesi	BTK, UDHB	-	TAMAMLANMADI
22	Ödemeli Yayıncılık Platformu (ÖYP/Pay TV) Sektörünün ihtiyaç duyduğu adımların atılması	BTK, RTÜK	-	TAMAMLANMADI
23	Aboneliklerin Islak İmza Şartı Aranmaksızın Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesi	BTK	-	TAMAMLANMADI
24	Kablo TV Altyapısının Erişime Açılması	UDHB, BTK	-	TAMAMLANMADI
25	Toptan Tarifelerin Maliyet Esaslı Olarak Belirlenmesi, Kampanyalara Son Verilmesi & Maliyet yöntemlerinin kamuoyu ile paylaşılması	BTK	TAMAMLANMADI	TAMAMLANMADI
26	Bina İçi Elektronik Haberleşme Altyapısının Paylaşımına Açılması	UDHB, BTK, İlgili Bakanlıklar	-	TAMAMLANMADI

ADRES : Mustafa Kemal Mahallesi, 2146. Sk. 14/22, 06510
Çankaya/Ankara, Türkiye

TELEFON : (+90 312) 232 14 52

FAX : (+90 312) 232 13 80

E-POSTA : serbestlesme@telkoder.org.tr